

Anadolu

11 İkinciteğrin CUMA 938 No. 7679 Her gün sabahları (İzmir) de çıkar siyasi gazetedir Telefon: 2776 NÜSHASI HER YERDE 5 Kuruştur

Atatürkünü kaybettin. için yaralandı sen sağol Türk milleti.

Rapor

Tarihin hazin hakikati

Büyük Şef, dün sabah ebediyete göçtüler

Ankara, 10 (A.A.) — Rapor: 10 İkinci teşrin 1938.

Atatürkün müdavi ve müşavir tabibleri tarafından verilen rapor suretidir:

Reisicumhur Atatürkün umumî hallerindeki vehamet dün gece saat 24te neğredilen tebliğden sonra her an artarak bugün, 10 ikinci teşrin 1938 Perşembe sabahı saat 9-u 5-geçe Büyük Şefimiz derin koma için de terki hayat etmişlerdir.

MÜDAVİ TABİBLER:

Pr. Dr. Neşet Ömer İrdelk.
Pr. Dr. Kemal Öke.
Dr. Nihat Reşat Bencer.

MÜŞAVİR TABİBLER:

Pr. Dr. Akil Muhtar Özden.
Pr. Dr. Hayrullah Diker.
Pr. Dr. Süreyya Hidayet Serter.
Dr. M. Kâmil Berk.
Dr. Abravaya Marmaralı.

O

Ve

ONUN HARI-KALAR DOLU HAYATI

Nurunu bize bırakarak ebediyetlerin en yüksek payesine çıkıp giden Atatürk, bugün de, yarın da bütün bir Türk âleminin, destanı olarak dillerde, hatıralarda, vicdanlarda yaşayacaktır.

Şahsiyetinin ve dehasının hududu, dünyanın dört köşesine ve tarihe bile sığmayan o aziz ve ulu varlık, insan olarak, idealist olarak, ilim ve inkılâp adamı olarak, kumandan — Lütfen çeviriniz —

Bugün

M. Meclisi yeni cumhur reisini seçecek

Ankara, 10 (A.A.) — Reisicumhur vekili ve Büyük Millet Meclisi reisinin tebliği:

Reisicumhur Atatürkün milleti mateme garkeden derin ziyayı dolayısıyla teşkilâtı esasîye kanununun 34 üncü maddesi mucibince yeni reisicumhur intihap edilmek üzere teşrinisaninin 11 inci Cuma günü saat 11 de Büyük Millet Meclisini içtimaa davet ederim.

Reisicumhur vekili ve
B. M. Meclisi reisi
M. A. Renda

Atatürk öldü, Millet sağ olsun

Sana dar gelmeyecek makberi kimler kazın?
«Gömelim gel seni tarihe» desem sığmazsın!
Hercümerc ettiğin edvara da sığmaz o kitab
Seni ancak ebediyetler eder istiaab.
«Bu taşındır» diyerek Kâbe'yi diksem başına
Ruhumun vahyini duysam da geçirsem taşına
Sonra gök kubbeyi alsam da rida namile
Kanayan lahdine çeksem bütün ecramile
Ebri nisanı açık türbene çatsam da tavan
Yedi kandilli Süreyya'yı uzatsam oradan
Sen bu âvizenin altında bürünmüş kanına
Uzanırken, ece mehtabı getirsem yanına
Türbedarın gibi tâ fecre kadar bekletsem
Gündüzün fecr ile âvizeni lebriz etsem
Tülenen magribi akşamları sarsam yarana
«Yine bir şey yapabildim» diyemem hatırana

Atatürk öldü.

Türk milleti en büyük oğlunu, hayır bir kelime ile kendisini yaratan Atatürkü, insanlık âlemi en büyük bir inkılâpçıyı ve tarih şimdîye kadar idrâk ettiği en yüksek devlet adamını kaybetti.

Şu dakikada kalemlerimiz hiçkırıyor, yazılarımız inlemiyorsa bu kabahat bizde değil, bu beşeri âletlerin zavallı aczindedir.

Türk milletinin hayatında yalnız

başına Atatürkün ne emsalsiz bir eser teşkil ettiğini anlamak için uzun tetkiklere ne lüzum var?

Yirmi sene evvelki zavallı Türk yurdu ile bugün herkesin kuskanarak yakıldığı Türk ilini görmek kâfi değil mi?..

Tarihin hiçbir devrinde hiçbir adam tek başına bu kadar muazzam, bu derece misilsiz bir eser yaratma- Hamdi Nüzhen ÇANÇAR

— Devamı 6 ncı sahifede —

Resmî Tebliğ

Türk vatani yapıcısını, Türk milleti ulu Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti

Ölmez olan, onun Eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

MİLLET, YENİ SEÇİLECEK REİSİN ETRAFINDA, HÜKÜMETİ İLE, ŞANLI ORDUSU İLE, BÜTÜN KUVVETİLE SARSILMAZ BİR VARLIK OLARAK TOPLANACAKTIR

Ankara, 10 (A.A.) — Türkiye Cumhuriyet hükümetinin resmî tebliğidir: Müdavi ve müşavir tabiblerinin neğredilen son raporu Atatürkün dünyaya gözlerini kapadığını bildirmektedir.

Bu acî hâdise ile Türk vatani Büyük yapıcısını, Türk milleti bu Ulu Şefini, insanlık büyük evlâdını kaybetti. Milletimize içimiz yanarak bu tarife sığ- — Devamı 4 ncü Sahifede —

ATATÜRK

Yeşil mavi gözlerin ufkumuzdan çekilip
Tarihin bir ebedi âlemine çevrildi
Parçalanmış bir güneş tutuşup alev alev
Dünyamızın üstüne bir dağ gibi devrildi

Tarih şimdi ayakta en uzak çağlarıyla,
Gülüyle, bahariyle, bülbülü, bağlarıyla,
Dünyayı dört dolaşan eski otağlarıyla
Tek bir çelenk halinde başucuna gerildi.

Seni gök yüzlerinde tahayyül edeceğiz,
Seni masallar gibi anarak gideceğiz,
Sihirli ateşinle yanarak gideceğiz,
Diyeceğiz, «faniлик ayağına serildi»

Senin beşigin tarih, mezarın tarih olur,
Seni bizlerden soran, seni tarihte bulur,
Akla sığmaz kaybınla, desem, «tarih kaybolur»
Fakat Türk tarihinin tacı sana verildi..

Orhan Rahmi Gökçe

olarak baştan başa en seçkin, en olgun kıymetleri varlığında toplamıştı.

Hatırası önünde ağlaya ağlaya bu satırları yazarken şöyle düşündük: Onu, heraberce, tâ çocukluktan itibaren son dakikasına kadar tetkik etmek, okumak, bu suretle onun hayatı içinde içimizin en derin yasını ve acılarını yaşamak.

Mustafa Kemal, 1881 de Selânik'te doğmuştur. Babası Ali Rıza (Efendi), rüsumat memuru iken kendi isteğiyle kereste ticaretine başlamıştır. Annesi Bayan Zübeyde, şimdiki Kargyıkada Osmanpaşa caminde medfundur. Şefimiz çok küçük iken yetim kalmıştı. Onu anası büyüttü. Nitekim Temoçini de koca bir cengiz yaparı anası Ulu hatundur.

Atatürk çocukluğundan şöyle bahsediyor:

« O yaşlara aid hatırladığım şey mektebe gitmek meselesi idi. Bundan dolayı, babamla annem arasında şiddetli bir münakaşa vardı. Annem ilâhilerle mektebe başlamamı ve mahalle mektebine gitmemi istiyordu. Rüsumatta memur olan babam, o zaman yeni açılan Şemsi efendinin mektebine devam etmeme ve yeni usul üzerine okumama taraftar idi. Nihayet babam işi mahirane surette halletti. Evvelâ merasimi müddle ile mahalle mektebine başladım. Bu suretle annemin gönlü yapılmış oldu. Bir müddet sonra da Şemsi efendinin mektebine kaydedildim. Az zaman sonra babam vefat etti. Annemle beraber dayımın nezdinde yerleştim. Dayım köy hayatı geçiriyordu. Ben de bu hayata karıştım.»

Atatürk rüşdiyeye giriyor:

Atatürk bilâhare Selânik'te bulunan teyzesinin yanına gelmiş. Komşuları binbaşı Kadri beyin oğlu Ahmed beyin askerî rüşdiyesine devamına imrenerek aynı rüşdiyeye girmiştir. Mektepte bilhassa riyaziye yüksek zekâsı nazarı dikkati celbetmiş, kendisini çok seven riyaziye muallimi Mustafa bey bir gün ona: « Oğlum senin de adın Mustafa. Bu böyle olmayacak, arada bir fark olmalı. Bundan sonra senin adın Mustafa Kemal olsun demiştir.

Mustafa Kemal:

Atatürk bu suretle Mustafa Kemal ismini almıştır. Rüşdiyeyi bitirdikten sonra Manastır idadisine gitmiş, fakat gizlice iki üç ay Frerler mektebinde hususî sınıfta Fransızca tahsil etmiştir.

İdadide edebiyat ve şiir üzerinde de büyük bir alâka göstermiştir. Buradan sonra İstanbul harbiye mektebine gitmiş, ikinci sınıfta iken riyaziye merakına bir de hitabet merak ve istiyakı karışmıştır. Haksızlığa karşı isyankâr olan hüviyeti, ilk tezahürlerini göstermiştir.

Atatürk Erkanharp:

1901 de harbiyeyi, 1905 de de erkân harbiye sınıflarını bitirip yüzbaşılıkla mektepten çıkmıştır. Atatürk, mektep arkadaşları arasında, zekâsı, yaşından umulmayan olgunluğu, ikna kuvveti ve vekar ve haysiyetine karşı olan titizliği ile kendisini çok sevdirmiş, felsefi ve fikri cereyanlara ehemmiyet vermiş, devrin nazariyeleri, papazların dinî neşriyatı üzerinde durmuştur. Yani bulunduğu zaman içinde, genç ve münevver bir idrak olarak boy göstermeğe başlamıştır. Arkadaşları, onun gençlik çağında çok güzel giyindiğini, centilmen ve asil tavırlara malik olduğunu söylerler.

Atatürk der ki:

« Memleketin idaresinde ve siyasetinde fenahklar olduğunu keşfetmeye başladık. Binlerce kişiden ibaret olan harbiye talebesine bu keşifimizi anlatmak hevesine düştük. Mektep talebesi arasında okunmak üzere, el yazısıyla bir gazete tesis ettik. Sınıf halinde ufak teşkilâtımız vardı.»

Görülüyor ki, Atatürkün vatan ve millet işlerine aidi görüş ve endişeleri, tâ o çağlarda başlamış, bu meydana Sultan Hamid idaresini tenkid müşkülünde ilk izlerini göstermiştir. Lâkin müstebid ve müvesses idare, onun umumî seviyeden yüksek ve tenkidçi seciyesini nazar dikkate alarak mektepten çıktığı günlerde

onu tevkif ettirmiş. Yıldız sarayına getirmiş, günlerce sıkı bir sorguya tâbi tutmuştur. Neticede Sultan Hamid onu Şama sürmüştür.

Büyük Şef (vatan ve hürriyet cemiyetini) tesis ediyor:

Atatürk İstanbuldan çok uzaklarda, daha o günden itibaren idare bozukluklarını, ordunun halini, terbiyedeki eksiklikleri, milletin ıstıraplarını ve sefaletini azaltmak imkânları üzerinde durmağa başlamıştır. Nihayet gizlice (Vatan ve hürriyet cemiyeti) ni kurmuş, Yafada bir şube açmış, teşkilâtı Mısır ve Yunanistana yaymış, habersizce Selâniğe de gelerek cemiyetin ora şubasını tesis etmiştir.

Saray korkud:

Saray, Atatürkün Şamdan uzaklaştığını, hatta Selâniğe gittiğini tesbit etmiş, fakat onu sevenler Mustafa Kemalın Yafada olduğunu bildirek sarayı endişeden, Atatürkü de tehlikeden kurtarmışlardır.

1907 de kolağasılna terfi edince Manastıra gönderilmiş, orada üçüncü ordu erkânı harbiyesine alınmış ve bundan istifade ederek (Vatan ve hürriyet) cemiyetinin şubasını de içine almış olan (İttihad ve terakki) cemiyeti ile çalışmağa başlamıştır.

23 Temmuz 1908 de meşrutiyetin ilânına rağmen Mustafa Kemal, memlekette büyük ve radikal bir değişiklik yapmak zaruretini hissetmiş, bunu etrafındakilere ihlas eylemekten geri kalmamıştır. Fakat arkadaşları ve bu cemiyetin diğer erkânı ile anlaşamamıştır.

Mustafa Kemal, ordunun (İttihad ve terakki) cemiyeti ve umumî politika ile alakasından daima endişe ile kalmış ve bunun tehlikeler doğuracağı kanaatini taşımıştır. Bu kanaati İttihad ve terakki kongresinde açıkça söylemiş, fakat kongreye hâ-

kim zihniyeti hissedince politikadan uzaklaşarak kendisini askerliğe, askerî talim ve terbiyesine vermiştir.

Atatürk ve hareket ordusu:

Atatürkün kanaatindeki doğruluk 31 Mart isyanı ile sabit olmuş; Atatürk bu defa Rumelinde bir ordu hazırlamış, asilerin, mürtedlerin ve sarayın şiddetle tedibi lüzumunu kumandanlara telkin etmiştir. Bu ordu Hareket ordusudur. Erkân harbiye reişliğini deruhde etmiştir. Neticede Abdülmecid uzaklaştırılmış, isyan bastırılmış, İttihad ve terakki cemiyeti de tehlikeden kurtarılmıştır.

Atatürkü bundan sonra alay kumandanlığında görüyoruz. Bütün maiyeti, bütün asker onun etrafında sıkı bir çember halinde toplanıyor. Fakat harbiye nezareti duyduğu endişe ile onu Selânikten alıyor, İstanbul erkânı harbiye umumiye dairesine memur ediyor. Atatürk burada da kendi karakterini muhafaza ediyor, demokrat bir ruh ile küçük zabıtlarla düşüp kalkarak kibirsiz, gurursuz yaşıyor, zaman, zaman âciz ve meziyetsiz paşalarla atışıyor.

Atatürk Trablusgarpta:

1911... İtalya Trablusgarba taarruz etmiştir. Kolağası Mustafa Kemal birkaç arkadaşla beraber Mısır ve oradan gizlice Bingaziyeye geçiyor. Tobrukteki kuvvetlerle (22 Ka-

nunusani 1912) İtalyanlara karşı ilk muvaffakiyetli harbini veriyor. Bu sırada binbaşılığı geliyor. Derneye geçerek Derne mıntakası kumandanı olarak bir sene orada kalıyor.

Fakat Atatürk daha orada iken Balkan harbi başlamış bulunuyor. O da ana vatanın müdafaasına koşmak için Mısır'a geçiyor. Mısırda bütün Balkan harbi mağlubiyetlerini öğreniyor, inanmak istemiyor; bunun ancak osmanlı hükümetini ve ordusunu idare edenlerin liyakatsizliklerinden, azimsizliklerinden doğduğuna takdir ediyor. Avrupa yo-

lundan ve Romanya üzerinden İstanbul'a dönüyor. Akdeniz boğazı mürekkep kuvvetleri hareket şubesi müdürü oluyor. Fakat Edirnenin İttihad hareketinde Bulayır hareketi kolordu erkânıharbiye reisi sıfatıyla tanzim ve idare ediyor ve Edirneye ilk olarak bu kolordunun süvari liva-sı giriyor.

Mustafa Kemal, işte bu hizmeti esnasındadır ki, Çanakkale boğazının müdafaasını tetkik fırsatını buluyor. Balkan harbinden sonra Sofya, biraz sonra da vazife tevsi suretile Sofya, Bükreş, Belgrad ve Çetina atışemilleri oluyor.

Atatürk Çanakkalede:

1914 Kanunuevveline kadar bu vazifede kalıyor. O sırada kaymakamlığa terfi ediyor. Umumi harp patlayınca muhariplerin vaziyetini tetkik eden Mustafa Kemal, harbe işi içinde osmanlı imparatorluğunun acele ettiğini söylüyor, bu kanaatini Almanların Paris üzerine yürüyüşlerinde bile ısrarla tekid ediyor.

Böyle büyük bir asker, memleketin giriştiği kanlı kavgada elbette sadece bir atışemiller olarak kalamazdı. Nitekin Atatürk te faal bir hizmet istedi. Fakat onun fikir ve hareketlerini gözünden kaçırmayan, bunları ortaya atmaktan asla çekinmeyen, her tuttuğu işi koparıp basarak karakteri, başkumandan vekili Enver pasayı çekindiriyor. Nihayet onu Tekirdağında teşekkül edecek mevhum bir fırkanın kumandanlığına tayin ediyorlar. O bunu da memnuniyetle kabul ediyor. Ve mevhum fırkayı bir ay zarfında muharebeye kabiliyetli güzide bir fırka haline getiriyor ve cihan harbinde şöhret kazanan on dokuzuncu fırkayı hazırlıyor.

Atatürk-Kiçner Conk bayırında

6 - 7 ağustos 1915 de Anafartalardan çıkmak isteyen 100 bin kişilik Kiçner ordusu da karşısında Mustafa Kemal buldu. Genç miralay, 8 - 9 ağustosta Sulva limanı istikametinde, Conk bayırında ve Kocatepe yaptı-ğı şanlı taarruzlarla Kiçner ordusunu da mağlup ederek, Osmanlı ordusunu

bir kere daha kurtardı. Conk bayırı muharebesinde bir mermi parçası Büyük Kumandanın tam kalbi üzerine gelmişti. Fakat cebindeki saate çarptığından saat parçalandı ve Türk milletinin istikbal için büyük vazifeleri ve düşünceleri taşıyan Dahî bu suretle kurtuldu.

Büyük kumandan, itilâf devletlerinin (22 Nisan 1915) de Gelibolu

yarımadasına kuvvetler çıkardıkları güne kadar orada kalıyor ve bu tarihte Arıburnu ihraç hareketi başlar başlamaz büyük asker hemen kendi teşebbüsü ile inisiyativ ile Arıburnu mıntakasına yetişerek taruza geçiyor ve düşmanı sahilde mihyor.

Büyük asker, cihan askerî tarihinde pek mühim yer tutan ve cihan harbi üzerinde pek kuvvetli tesirler yapan büyük savaşlar vermiştir. Çanakkalede vücud bulan büyük tarih, yalnız onun destanını terennüm etmektedir. Burada günlerce devam eden çarpışmalar ve Mustafa Kemalın ka-

Atatürk Kafkas cephesinde:

Düşman Çanakkaleden çekildikten sonra miralay Mustafa Kemal Kafkas cephesine gönderildi. Diyarbakırda Generalliğe terfi etti. Bu cephede bir Rus ordusunu mağlup ederek askerî hareketle Bitlisi ve Muşu kurtardı. (7 - 8 ağustos 1916). Bu muvaffakiyetini müteakip Kafkas cephesi ikinci ordu kumandanlığı vekâletine tayin ve bir müddet sonra da Hicazın kuvvetleri Suriye cephesinin takviyesi lüzumunu anlattı. Fakat bu görüş kabul edilmiş iken bazı gayri askerî fikirlerin galebe çalmasıyla tatbik edilmedi. Hicaz ve Suriye felâketi yuku- buldu.

Mustafa Kemalî tekrar Kafkas cephesinde ikinci ordu kumandanlığında görüyoruz. Bu sırada Bağdadın istirdadi için Irak seferi hazırlanıyor. Teşkil edilen Yıldırım grubu kuvvetleri kumandanlığına Alman generali Falkenhayn tayin ediliyor. Mustafa Kemal de bu grubu teşkil eden yedinci orduya veriliyor. Mustafa Kemal, or-

Anafartalar kahrmanının orduya emirleri:

«Size ben taarruz emretmiyorum, Ölemedi emrediyorum, biz ölmeye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar tayin edilebilir.»

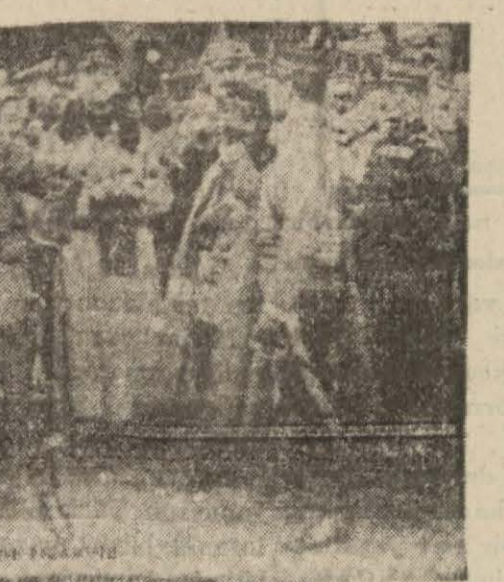
Başka bir emir:

«Benimle beraber burada muharebe eden bilcümle askerler kat'iyen bilmelidirler ki, namus demek olan vazifemizi tamamen ifa etmek için bir adam geri gitmek yoktur. Uyku ve istirahat aramanın bu istirahatlen yalnız bizim değil bütün milletimizin ebediyen mahrum kalmasına sebebiyet verebileceğini cümleleniz hatırlatırım. Bütün arkadaşlarım benim gibi düşüncüklerine ve düşmanı tamamen denize dökmek üzere yorgunluk asarı göstermeyeceklerine şüphe yoktur.»

Gelibolu yarımadasına yapılan taarruz İstanbulu tehdit ediyordu. Mustafa Kemalın muvaffakiyetleri İstanbulu derin ve samimî bir hürmet ve şükran hisleri uyandırdı. Rütbesi (1 Haziran 1915) de miralaylığa yükseldi. Görülüyor ki Mustafa Kemal rütbelerini oturdugu yerde değil, muharebe meydanlarında, ağır-ağır ve bi-hakkın kazanıyordu.

Atatürk-Kiçner Conk bayırında

6 - 7 ağustos 1915 de Anafartalardan çıkmak isteyen 100 bin kişilik Kiçner ordusu da karşısında Mustafa Kemal buldu. Genç miralay, 8 - 9 ağustosta Sulva limanı istikametinde, Conk bayırında ve Kocatepe yaptı-ğı şanlı taarruzlarla Kiçner ordusunu da mağlup ederek, Osmanlı ordusunu

bir kere daha kurtardı. Conk bayırı muharebesinde bir mermi parçası Büyük Kumandanın tam kalbi üzerine gelmişti. Fakat cebindeki saate çarptığından saat parçalandı ve Türk milletinin istikbal için büyük vazifeleri ve düşünceleri taşıyan Dahî bu suretle kurtuldu.

Çanakkale zaferinden ve İstanbulu istilâdan kurtardıktan sonra Mustafa Kemal karşı memleket halkının sevgi ve hürmeti son dereceyi bulmuştu. Mustafa Kemal iktidar mevkiinde bulunmuş olsaydı, uğranılan felâketlerden uzak kahnmış olacağı büyük bir imanla söyleniyordu. Düşmanlar da Dahî kumandan raporlarında takdir ediyorlar, o zaman Bahriye nazırı bulunan Viston Çöçel Mustafa Kemalın emsalsiz bir kumandan ve Türklüğün mukadderatına hâkim bir Dahî olduğunu daha o zamanlar anlaşıldığını telmih eyliyordu.

Atatürk Kafkas cephesinde:

Düşman Çanakkaleden çekildikten sonra miralay Mustafa Kemal Kafkas cephesine gönderildi. Diyarbakırda Generalliğe terfi etti. Bu cephede bir Rus ordusunu mağlup ederek askerî hareketle Bitlisi ve Muşu kurtardı. (7 - 8 ağustos 1916). Bu muvaffakiyetini müteakip Kafkas cephesi ikinci ordu kumandanlığı vekâletine tayin ve bir müddet sonra da Hicazın kuvvetleri Suriye cephesinin takviyesi lüzumunu anlattı. Fakat bu görüş kabul edilmiş iken bazı gayri askerî fikirlerin galebe çalmasıyla tatbik edilmedi. Hicaz ve Suriye felâketi yuku- buldu.

Mustafa Kemalî tekrar Kafkas cephesinde ikinci ordu kumandanlığında görüyoruz. Bu sırada Bağdadın istirdadi için Irak seferi hazırlanıyor. Teşkil edilen Yıldırım grubu kuvvetleri kumandanlığına Alman generali Falkenhayn tayin ediliyor. Mustafa Kemal de bu grubu teşkil eden yedinci orduya veriliyor. Mustafa Kemal, or-

Anafartalar kahrmanının orduya emirleri:

«Size ben taarruz emretmiyorum, Ölemedi emrediyorum, biz ölmeye kadar geçecek zaman zarfında yerimize başka kuvvetler ve kumandanlar tayin edilebilir.»

Başka bir emir:

«Benimle beraber burada muharebe eden bilcümle askerler kat'iyen bilmelidirler ki, namus demek olan vazifemizi tamamen ifa etmek için bir adam geri gitmek yoktur. Uyku ve istirahat aramanın bu istirahatlen yalnız bizim değil bütün milletimizin ebediyen mahrum kalmasına sebebiyet verebileceğini cümleleniz hatırlatırım. Bütün arkadaşlarım benim gibi düşüncüklerine ve düşmanı tamamen denize dökmek üzere yorgunluk asarı göstermeyeceklerine şüphe yoktur.»

Gelibolu yarımadasına yapılan taarruz İstanbulu tehdit ediyordu. Mustafa Kemalın muvaffakiyetleri İstanbulu derin ve samimî bir hürmet ve şükran hisleri uyandırdı. Rütbesi (1 Haziran 1915) de miralaylığa yükseldi. Görülüyor ki Mustafa Kemal rütbelerini oturdugu yerde değil, muharebe meydanlarında, ağır-ağır ve bi-hakkın kazanıyordu.

Atatürk-Kiçner Conk bayırında

6 - 7 ağustos 1915 de Anafartalardan çıkmak isteyen 100 bin kişilik Kiçner ordusu da karşısında Mustafa Kemal buldu. Genç miralay, 8 - 9 ağustosta Sulva limanı istikametinde, Conk bayırında ve Kocatepe yaptı-ğı şanlı taarruzlarla Kiçner ordusunu da mağlup ederek, Osmanlı ordusunu

bir kere daha kurtardı. Conk bayırı muharebesinde bir mermi parçası Büyük Kumandanın tam kalbi üzerine gelmişti. Fakat cebindeki saate çarptığından saat parçalandı ve Türk milletinin istikbal için büyük vazifeleri ve düşünceleri taşıyan Dahî bu suretle kurtuldu.

mağlup etti. 31 teşrinievvel 1918 de Adanada Yıldırım grubu kumandanlığına geçti.

Vaziyet tahmin edildiğinden daha fecî idi. Buna rağmen Büyük Kumandan tavsiyelerde bulundu, memleketi kurtarmak için çalıştı, fakat aldırış eden olmadı ve Mondros mütarekesinin (30 teşrinievvel 1918) imzalandığını görünce ve Suriyenin şimalinde yapılacak ciddi bir iş kalmadığından, İstanbul'a döndü.

Osmanlı imparatorluğu parçalanıyor, yıkılıyor. Düşman gemileri yüz binlerce Türkün, göğüslerini siper ederek kurduğu Çanakkale boğazını geçmiş, İstanbul limanına demir atmış bulunuyor. Her kes ümitsizlik içinde. Artık kurtuluş imkânı yoktur sanılıyor. Ziyadeleşen fırka ve politik kavgaları, memlekete inen darbeleri git-tikçe ağırlaştırıyor.

Mustafa Kemal İstanbuldadır. Yüksek görüşüyle vaziyeti tetkik etmekte, Türk milletini kurtarmak çarelerini araştırmaktadır. Artık İstanbul'da hiç birşey yapılamayacağını anlamış, Türk milletinin içinde çalışarak, tehlikelerin önüne geçmeğe karar vermiştir. Babilinin âciz, miskin idaresi de Büyük Dahînin İstanbul'da kalmasını istemiyor, daima endişe içinde bulunuyor. Ferid paşa kabinesi, Karadeniz sahillerinde Pontos ekşiyâ hareketinin de tedibi vazifesiyle kendisini orta ve şarki Anadolu'ya üçüncü ordu müfettişliğine tayin edip İstanbul'dan uzaklaştırıyor.

İzmirin işgali:

Yunanlıların İzmir'i işgal ettikleri gün (15 mayıs 1919); bir milleti kurtaracak olan Mustafa Kemal de İstanbul'dan Anadolu'ya hareket ediyor. Bu tarihin garip bir cilvesi idi. Türkün istiklâlini ortadan kaldıracak bir ordu İzmir'e çıkarken, cihan ordularını mağlup etmek, ebedî istiklâlini temin eylemek için beklediği halâskâr da Türk milletinin kucağına gidiyordu.

Atatürk Samsunda:

19 Mayıs 1919 da; vatan için kendisini feda etmeğe hazırlanan ve henüz 38 yaşında bulunan Mustafa Kemal Samsuna ayak bastı.

İstanbul'da itilâ devletlerinin kuvvetleri bulunuyor. Adana vilâyeti Fransızların, Urfa, Maraş, Antep, Antalya, Konya İtalyanların, Mevlâfon, Samsun İngilizlerin, Lâmir, durmadan ilerleyen Yunanlıların işgali altında idi. Memleketin her tarafından ecebî unsurlar gizli emellerinin tahakkuku için açıkça ve durmadan çalışıyorlardı.

İste memleket bu halde iken, Büyük Kumandan tek başına şöyle düşünüyordu:

«Millî hakîziyete müstenif, kayıtsız ve şartsız müstakil yeni bir Türk devleti kurmak!»

Atatürk iş başında:

Bu karar ile harekete geçti. Yer yer düşmana karşı müdafaâ seddeleri vücuda getirmeğe çalışan teşekkülleri bir araya toplamağa, milleti harekete getirmeğe çalıştı. Her gittiği yerde, idare amirlerine, halk kitlelerine ne yapılacak lazım geldiğini tebliğ ve telkin etti. İstanbul'dan ve düşmandan korkusuz, pervasız olarak teşkilâta girişti. İstanbul vaziyetini, ulusun felâkete sürüklenmekte olduğunu, memleketin parçalanmak üzere bulunduğunu bir tebliğ ile bildirdi. Bu ilk tebliğde, millî mücadelenin temeli görüldü. Mustafa Kemal bu tebliğinde vilâyetlerden Erzurum kongresi için üçer murahhas istiyordu.

Bu davete, bütün millet icabet ediyordu. İstanbul telaşa düştü. Kendisini İstanbul'a çağırttı. Aldatarak getiremeyince de tevkife yeltenti. Bazı valilerin geteler teşkil ederek harekete geçmesini bildirdi.

Bu sıralarda Amasyada bulunan Mustafa Kemal Erzuruma doğru yola çıktı. Her uğradığı yerde halk, asker, memur, her kes onunla beraber olduğunu bildiriyordu. 3 temmuzda Erzuruma geldi. Kongreyi hazırlamağa başladı. Padışaha bir telgraf çekerek askerlikten istifa ettiğini bildirdi.

23 Temmuz 1919 da Erzurum kongresi toplandı. Reişliğe Mustafa Kemal seçti. Vatanın düşmandan temizlenmesi, millî kuvvetlerle harekete geçilmesi, millî varlığın, istiklâlin kurtarılması tesbit edildi. Bir temsil heyeti seçildi. Ve kongre dağıldı. Mustafa Kemal Erzurumdan Sivasa döndü. 4 Eylül 1919 da Sivas kongresini açtı. Bu kongre, yeni Türk devletinin teşekkülü tarihinde mühim yer tutar. Mustafa Kemal Kongreyi idare etti. Bütün memleke-

teyi idare etti. Bütün memleke-

tin kuvvetlerini bir merkeze bağlayarak muayyen hedefe doğru yürütmeye çalıştı ve muvaffak ta oldu. Bütün memleketi şamil olarak (Anadolu ve Rumeli müdafai hukuk cemiyeti) ni kurdu. Gafil ve milletin kendisiyle beraber olduğundan bihaber İstanbul hükümeti, Harput valisi Ali Galip serkerdesine teşkil ettirdiği bir çete ile Sivasi basmağa, Mustafa Kemal ve arkadaşlarını yakalamaya teşebbüs etti. Fakat milletini indirdiği darbe, İstanbul da şaşırttı. Hainler vatan hududlarından atıldılar.

Sivas kongresinden sonra İstanbul ile resmi ve hattâ hususi muhabere kesildi. Mustafa Kemal, millet namına hain kabineyi çekilmesini, hemen mebus intihabına girişilmesi ni istedi. Saray baş egdi. Girid Ferid işten çekildi. Yeni teşekkül eden kabine, erkânından birini Mustafa Kemalın yanına gönderdi. Yeni intihapta Erzurumdan mebus seçildi. Fakat İstanbuldaki içtima gitmedi. Heyeti temsiliyenin faaliyet merkezini Ankara'ya nakletti. Yüksek murakıp sifatafe orada kaldı.

Yeni Meclis, vatan ve düşman kumandan ve kuvvetlerine hürmetle müdafaa yoluna sapınca ve iş başına gene-damad Feridi getirince, Mustafa Kemal hissiyat ve sezislerinin doğruluğunu gördü. (16 Mart 1920) de meclisi mebusan, saray ve Ferid kabinesine anlaşma neticesinde ecnebi kuvvetleri tarafından basıldı. Bazı mebuslar Maltaya sürüldü. İstanbul-resmen ve fiilen işgal altında bulunduğuna ilân edildi.

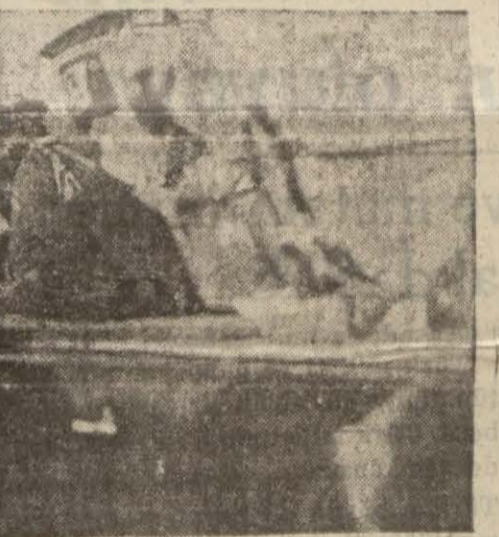
Bunu haber alan Mustafa Kemal, Anadoludaki ecnebilere, Maltaya sürülenlere mukabil rehine olarak tevkif ettirdi. En geniş salâhiyeti haiz bir meclisin beş güne kadar seçilip toplanmasını bildirdi. 28 Nisan 1920-de Büyük Millet Meclisi Ankara'da açıldı.

Mustafa Kemalın, bir kısmını açığa vurup bir kısmını saklı tuttuğu büyük programa dayanarak hakarete geçmesi, Ankarada yeni bir devlete temel atması ve Anadolunun bu yeni devleti tanıyıp İstanbulun alâkayı kesmesi yalnız saltanat ma-

ezler, Anadoludaki ufak tefek isyanları yatıştırır, cenuptaki Fransızları hudud haricine atar ve padişah kuvvetlerini tarumar ettikleri Yunan ordularını İnönünde uğradıkları iki büyük hezimeye rağmen, yeni Türk ordusunun henüz teşekkül halinde ve yeni Türk devletinin bir sürü güçlükler içinde bulunmasından istifade ederek ilerlemeğe koyulmuştu. Bu ilerleyiş, itilâf devletlerinin İstanbul hükümetine imza ettirdikleri, ve fakat Mustafa Kemalın kurduğu yeni hükümet yüzünden yalnız kâğıd üzerinde kaldığını görmüş oldukları Sever muhahedesini kat'ileştirmek içindi. İnönü zaferlerinden sonra itilâf devletleri, Mustafa Kemalın mutlakı saygı gös-

terilecek bir kudret olduğunu anlamışlar ve yeni Türk devletiyle de siyasi müzakerelere girişmişlerdi. Mustafa Kemalın murahhasları, Londra konferansında Osmanlı murahhaslarına söz verdirmemek şartıyla Türk milleti namına söz söylemişlerdi. Fakat Avrupa, henüz Mustafa Kemalı lâykile ihata edebilmiş ve Türk milletinin, Mustafa Kemal idaresinde neler yapabileceğini anlamış değildi.

kamma indirilmiş bir darbe değil, galip devletlerin de yüzüne atılmış bir sille idi. O darbe ve bu sille tesirini göstermekte gecikmedi. Bir taraftan saray, bir taraftan galip devletler hareketi geçti. Ankarada kurulan B. M. Meclisi hükümetini ve o hükümetin reisi olan Mustafa Kemalı bertaraf etmek için ordular hazırladı, hücumlar başladı ve iste istiklal harbi denilen büyük ve yaman savaş ta bu suretle başladı. Mustafa Kemal, istiklal harbinin idare edenken, yalnız sarayın hazırlayıp Anadoluya saldırdığı kuvvetlerle galip devletlerin bol tehcizatla kuvvetlendirilip leriye sürdükları Yunan ordularıyla muhtelif cephelelerdeki işgal

fırkalarile şurada burada patlak veren isyanlarla ve kendine ihanet eden Çerkez Etem ta-kimiyile uğraşmakla kalmış değildir. O devrede yeni Türk devletinin muhtelif devletlerle siyasi münasebetlerini de tanzim etti. Bu meyanda Rus Sovyet federatif sosyalis cumhuriyeti ile sıkı bir münasebet tesis etti. Bu cumhuriyet, enternasyonal umdelere bağılı idi. Mustafa Kemalın kurduğu yeni devlet ise tam milliyetçi bulunuyordu. Bu çok esası ayrıbğa rağmen iki devlet Mustafa Kemalın yüksek siyaseti ve yüksek kiyaseti eseri olarak tam bir itilâf akdetmek suretiyle emperyalist devletleri hayrete ve telâşa düşürdü. Bu dostluğun, Ankara Büyük Millet Meclisi hükümetine temin ettiği ilk müsbet fayda, Erivan'daki Ermeni cumhuriyetinin, Mustafa Kemal kuvvetleri tarafından tedbiri ve 1877 de Osmanlı hükümetinin Rus Çarlığına terk etmiş olduğu Kars ve Erdehan vilâyetlerinin geri alınması oldu.

Sever muhahedesini esaslarına bağlı kalmak ve bu esasları ufak tefek tadillerle yeni Türk devletine de kabul ettirmek istiyorlardı.

Ya hep, ya hiç!

Mustafa Kemal, yıllanmış diplomatların ve kürt seciyeli diplomatların, bütün kararlarını suya düşürdü, yeni Türkiyenin idama mahkûm edilen Osmanlı imparatorluğu ile benzer yerli olmadı; hep ya hiç dedi. O, bu son sözü sağır davranan Avrupalının kulağına en kuvvetli bir sesle haykırırken Türk milleti de (Evet öyle.. Ya hep, ya hiç) diyordu.

İşte Yunanlılar, hiçbir netice vermeden (12 mart 1921 de dağılmış olan Londra konferansından büyük devletlerce ileri sürülen teklifleri, Mustafa Kemal'e kabul ettirmek için üçüncü defa olarak ve fakat son derece takviye edilmiş bulunarak hücumla kalmışlardı. Yeni Türkiye devletinin yeni orduları, pek faik kuvvetlerle yapılan bu hücum önünde geri çekildi. Mustafa Kemal, bütün cihanın kabul ettiği yüksek dehasile böyle bir çekişme zaruri görüyordu ve ordunun, Sakarya şarkına kadar çekilmesini caiz buluyordu. Fakat böyle bir çekilişin askerî inceliklerini anlyamayan mecliste ve memlekette memnuhiyetsizlik doğuracağı, fikir sarsıntılarında da sebep olabileceğini kestiren Mustafa Kemal, şu mütaleayı da kumandanlarına tebliğ etmekte tereddüt etmiyordu. «Az zamanda istihlak edileceğimize muvaffakiyetli neticelerle şu geri çekilişteki mahzurlar kendiliğinden zail olacaktır. Askerliğin icablarını tereddütsüz tatbik edelim. Diğer mah-

zurulara mukavemet ederiz...»

Mecliste münakaşalar:

Filhakika onun tahmin ettiği mahzurlar derekap görüldü. Meclis ve millet, tehlikeli görünen vaziyeti ancak Mustafa Kemalın, bizzat ordu başına geçerek ıslah edilebileceğine kanaatli. Tek bir ümit vardı:

Mustafa Kemal...

Atatürk Başkumandan:

O, «5 ağustos 1921» de Büyük millet meclisi tarafından bütün Türk ordularını baş kumandanlığına intihap olundu. İntihabın, başka bir cepheden-

zaptedip yeni devleti ortadan kaldırmak kararını alıyordu. Gene o sırada İngiltere başvekili Loid Corzon tuğlar söyliyere ve «Yunanistan kaçınmaz» diyordu. Mustafa Kemal, aklı sığımayan bir hızla ve hayrete değer bir nizama Türk ordusunu teşkil etti. Kendisi, bu ordunun başında olduğu halde: Ankara'ya!

Diye bağırarak Sakarya üzerinden ilerlemeğe kalkışın Yunan ordusunu karşıladı. Mustafa Kemalın dehası, büyük savaşta harp fennine yeni ve yüksek bir tabiiye ilâve etti. Dahî başkumandan o kaideyi, şu emirle asker-

lerine tebliğ etmişti: «Hattı müdafaa yoktur. Sathı müdafaa vardır. O sathı, bütün vatanıdır. Vatanın her karış toprağı, vatanın kanile ıslanmadıkça terk olunamaz. Onun için küçük, büyük her cüzü tam, bulunduğu mevziden atılabilir, fakat küçük büyük her cüzü tam ilk durabildiği noktada tekrar düşmana karşı cephe teşkil ederek muharebeye devam eder. Yarıdaki cüzü tam, çekilmeğe mecbur olduğunu gören cüzü tamlar ona tâbi olmaz. Bulunduğu mevzide nihayete kadar sebat ve mukavemete mecburdur.»

«22» gün ve «22» gece fasilasız çarpışıldı. Bütün dünya heyecanlı bu çarpışmayı temaşe ediyordu. «23 ağustos 1921» de başlayıp «13 Eylül» de biten Sakarya meydan muharebesi, cihan tarihinde eşi pek az olan muazam bir savaşı. Mustafa Kemal Atatürk, bu savaşı kazandı. Düşmanı ağır zayıflatı geri püskürttü. Deha, maddi kuvveti bir kere daha yenmiş oluyordu. Avrupa, başını eğmiş, Yunan ordusu eli böğründe kalmış, fakat Türk milletinin yüzü gülmüştü.

«Hakimiyeti milliyenin en sadık bir hadimi olduğunu millet nazarında bir daha teyid için bu salâhiyet üç ay gibi

Müşir ve «Gazi»,

Büyük Millet meclisi bu mesud te-

kısa bir müddetle takyit edilmesini istedi. Bu, bütün cihan tarihinde eşi görülmemiş merd ve asil bir harekettir. Gene aynı gün başkumandan Mustafa Kemal, mecliste şu sözleri söyledi: «Efendiler, zavallı milletimizi esir etmek isteyen düşmanları behemehal mağlup edeceğimize dair olan emniyet ve itimadın bir dakika olsun sarsılmamıştır. Bu dakikada bu tam itimadını size karşı, bütün millete karşı ve bütün âleme karşı ilân ederim.»

Mustafa Kemal, sesini böyle yükseltirken, Yunan ordularına kumandan eden kral Kostantin de askerlerini Ankara istikametinde yürütmek, Türk ordusunu mahvetmek ve Ankara'yı

Mustafa Kemal, Sakarya zaferinden sonra Rusya ve Fransa ile itilâflar akfetti. Bir taraftan da nihai zaferden önce için için Sevr muhahedesini itfafa edemez. Bu galip devlet daha geniş mikyasta tatmin edilemezdi. Mustafa Kemal, aklı sığımayan bir hızla ve hayrete değer bir nizama Türk ordusunu teşkil etti. Kendisi, bu ordunun başında olduğu halde: Ankara'ya!

26 Ağustos:

Nihayet, Mustafa Kemalın münaşip gördüğü gün geldi. O gün, Türk tarihinin unutamıyacağı bir gündür. (26 Ağustos 1922)

O gün, doğan güneş yeni bir tarihin yazılmağa başladığını seyretti. O gün uyanan bütün bir cihan gözlerini Mustafa Kemalın bulunduğu noktaya dikti ve heyecanlı beklemeğe koyuldu. O sabah, Başkumandan Mustafa Kemal, kendi eseri olan ve milletin mukadderatını taşıyan ordusuna taarruz emrini vermişti. 26, 27, 28, 29 Ağustos günleri içinde devam eden taarruzlar, Yunan ordusunun delinmez ve aşılmaz denin cephesini tarumar etmişti.

30 Ağustos harbi:

«30» Ağustosta bizzat Mustafa Kemal idare ettiği meydan muharebesi sonunda kat'i zafer alındı. Şimdi, dahî başkumandan ordusuna şu meşhur ve tarihe geçmiş olan emri veriyordu.

«--- Ordular! İlk hedefiniz Akdeniz: iletir...»

Türk ordusu, kaçan düşmanla muharebe ede ede «9» Eylülde İzmir'e

girdi. Ve ertesi gün bu güzel Türk şehrine gelen dahî başkumandanın selâmladı.

Yunanlıların, İzmir'e girdikleri gün «15 mayıs 1918» de Mustafa Kemal Anadolu'ya gitmek üzere İstanbuldan çıkmış bulunuyordu.

İki sepe dört ay sonra, büyük Türk, büyük bir ordunun başında İzmir'e giriyor ve düşman ordusu, denize dökülmüş bulunuyordu. Bu hâdisede sultan ve halife makamının da sukutunu görmek mümkündür. İşte şimdi, Avrupa büyük devletleri, Mustafa Kemalın kim olduğunu ve neler yapabileceğini anlamışlardı, hayret ve telâş içinde kalmışlardı. O, bir tufan idare ediyordu. Bu tufan, büyük devletlerin askerî ve siyasi haysiyetlerini de kökünden tarumar edebilecek bir kudrette idi. İstanbul min-takasında, Çanakkalede ve ötede beride bulunan itilâf kuvvetleri ıstırap içinde idi. Türk ordusu, alevden bir kuvvet gibi siperler içinde onları titretiyordu. Bu sebeple, Mustafa Kemal'e istenildi. İki sepe evvel istihfaf edilmek istenilen dahî Türkün önünde şimdi Avrupalının en mağrur başkanı eğiliyordu.

Mudanya müzaheresini, Lozan konferansı takip etti. Dahî asker, şimdi dahî diplomat olmuştu. Avrupa diplomatları bu zaferin tabii olan büyük neticelerini küçültmeğe çalışıyorlardı.

Lozanda:

Dahî önderden kuvvet ve ilhamını alan ve Lozanda siyasi bir savaşa başlayan general İsmet İnönü, bütün bu manevralara göğüs verdi ve Av-

rupa diplomatlarını yendi. (24 temmuz 1923) de Lozan muahedesini imzaladı. Bu muahede ile bütün cihan millî ve müstakbel yeni Türk devletinin doğuşunu tevsik etmiş ve bu devlette kapitülasyonların tamamen lığı edildiyini, millî hakimiyet ve istiklâlin her sahada mevcut ve muvaber olduğunu tanımsı bulunuyordu.

Saltanatın ilgası:

Mudanya konferansı ile Lozan muahedesini arasında geçen zaman zarfında dahî Önder siyasi inkılapları da yapmağa başlamıştı. İlk olarak Büyük Millet Meclisine verdiği bir takrirle saltanatı resmen ilga etti. (2 teğrinisani 1922). Hilâfet, muayyen salâhiyetlere malik olmaksızın şimdiki Osmanlı hanedanında kalıyordu.

Bu karar ile Mustafa Kemalın millet hayrına, millet menfaatine ve milletin yüksek gerefine hesabına tasarladığı en mühim inkılap esaslarından biri tahakkuk etmiş oluyordu. Manası kalmıyan hilâfet müessesesine ise kısa bir müddet daha tahammül olunmak zarurî idi.

Saltanatın lâğı üzerine son padişah hükümeti saraya istifasını verdi. İstanbulun idaresi de (teğrinisani 1922) başından itibaren tamamiyen Büyük Millet Meclisi hükümetine geçti.

Halife kaçıyor:

Türk milletinin en mukaddes davasında hiyaneti ve düşmanlarla birliği tahakkuk etmiş olan Vahdeddin, halife olarak dahî Türk Milleti arasında kalamazdı. O da bunu olsun anhyarak İngiliz himayesine sığındı ve (17 teğrinisani 1922) İstanbul'dan kaçtı. Ertesi gün bu kaçak halife Büyük Millet Meclisince azledildi, yerecin Osman öğullarından Aptülmecid seçildi. Yeni halife bütün Müslümanların halifesi sıfatını takmacaktı.

Mustafa Kemal, şahsi saltanat ile birlikte hilâfetin de kalkmış olduğunu kabul ediyordu. Yalnız bu hükmü-

nün ifadesini münasip bir zamana bırakıyordu.

Yeni devlet:

Mustafa Kemal, henüz Lozanda sulh müzakereleri cereyan ederken Büyük Millet Meclisinin kendi kendini feshine karar vermesini ve yeni bir seçim yapılmasını lüzumlu buldu. Tasarladığı görüşmek istilâpları bu yeni meclisle büyük meclislerdi. Yeni meclis, toplandı, Lozan muahedesini 23 ağustos 1923 de tasdik ve yeni Türk devletinin merkezi Ankara olduğunu da 13 teğrinievvel 1923 de ilân etti.

Cumhuriyet:

Teşkilâtı esasiye kanununda icap eden tadiller yapıldı, Büyük Millet Meclisinin tasvibinden sonra 29 teğrinievvel 1923 Pazartesi günü saat 18,45 de Cumhuriyet ilân edildi. Bu tarihî karardan sonra Büyük Millet Meclisi, ittifakla Gazi Mustafa Kemal Türkiye Cumhuriyeti reisi intihap etti.

4 mart 1924 de hilâfetin ilgası ilân ve halife ile beraber bütün Osman öğulları Türkiyeden ihraç olundu. Mustafa Kemal halifelik sıfat ve unvanını kabul etmesi için yakın, uzak islâm meclislerinden, dahilen teklifler yapıldı. Fakat Mustafa Kemal tecceddüd ve inkışaf cereyanlarının hızını kesecek böyle bir makam mülahazasına etmeği doğru bulmadı. Hele kendisini buna kapılmaktan yüksek tutmağı millî bir vazife saydığı cihetle bütün bu teklif ve

müracaatları reddetti.

Hakimiyet milletindir:

Mustafa Kemal, (20 nisan 1924) de yeni ve daha şumüllü bir teşkilatı esasıye kanunu kabul ettirdi. Bu kanunla hâkimiyeti bilâ kaydû şart çok sevdiği milletine mal etti.

Mustafa Kemal, siyasi bir eser olmak üzere Halk Fırkası adını verdiği teşekkülü yarattı. Sonra birinci

kek mekteplerinde öğretmenlik yapıyor, doktorluk, avukatlık ve hattâ hâkimlik yapıyor. Türk kadınına siyasi haklar da verilmiş ve bu haklardan istifade eden birçok kadınlarmız belediye meclislerine, Büyük Millet Meclisine aza intihap edilmişlerdir.

Medeniyet hareketleri:

Ulu Dahî, milletin pek karışık olan kıyafetile de alakadar oldu. Türkün asil ve yüksek varlığına hiç ya-

ırken devlet işlerine de bütün dünyayı imrendiren bir inkişaf vermiştir. Asırlar içinde yolsuzluktan kurtulmayan Anadolu demiryollarile bezenen. Türk milleti medeniyetin ilk şartlarından biri olan mesafe mefhumunu yenmek imkânına erdi.

Mali ve iktisadî sahalarda göze çarpan ve Atatürkün itinası mahsulü olan müsbet eserler saymakla bitmeyecek kadar azimdir.

Maarifteki yükseliş harika denecek şekilde yüksektir. Kapanan tari-

Resmî tebliğ

— Baştarafı 1 inci sahifede —

mıyan ziyandan dolayı en derin taziyelerimizi sunarız.

Kederlerimizin tesellisini ancak ve ancak onun büyük eserine bağlılıkta ve aziz vatanımızın hizmetinde ararız.

Şurasını da herşeyden evvel beyan etmeliyiz ki, ölmez olan onun büyük eseri Cumhuriyet Türkiyesidir.

Hükümetimiz içinde bulunduğumuz bu mühim anda bugüne kadar olduğu gibi dikkatle vazife başındadır. Müesses olan nizamı ve vaziyeti idame hususunu da Büyük Türk milletinin hükümetiyle tekvücut olarak teyid ve temin edeceğine şüphe yoktur.

Teşkilatı esasıye kanununun 33 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda Reiscumhur vekâleti vazifesini deruhte etmişlerdir.

Gene teşkilatı esasıye kanununun 34 üncü maddesi mucibince Büyük Millet Meclisi derhal yeni Reiscumhur intihap edecektir.

Türkiyenin en büyük makamına teşkilatı esasıye kanununa göre geçecek olan zatın etrafında hükümetiyle, şanlı ordusuyla, hütün kudret ve kuvvetiyle Türk milleti sarsılmaz bir varlık olarak toplanacak ve yükselmesinde devam edecektir.

Bugün ayrılığına ağladığımız Büyük Şefimiz Atatürk, her vakit Türk milletine güvendi, eserlerini bu güvenle yazdı, idame esbabını da istikmal ederek güvenle büyük milletimize bıraktı. Ebedî Türk milleti onun eserlerini ebediyetle yaşatacaktır.

Türk gençliği, onun kıymetli veda-sı olan Türkiye Cumhuriyetini daima koruyacak ve onun izinde yürüyecektir.

Kamâl Atatürk, Türkün tarihinde ve gününde daima yaşıyacaktır.

fırka kongresini topladı. Kongre, kendisini birinci reisliğe intihap etti. Daha sonra bu fırkanın, başka bir kongresi, dâhinin çizdiği bir programı tespit eyledi. Türkiye cumhuriyeti, o programın ilân edildiği gündüzenberi, nafia, maarif, sıhhiye, içtimai muavenet, ziraat, ticaret ve sanayie ait iktisadî işlerde hep bu programa göre yürüdü ve yürümektedir. Bu yürüyüş de Türk yurduna en yüksek inkişaf imkânlarını vermektedir.

Artık Mustafa Kemal, programının milletin hayatı ile alakadar olan kısımlarını tatbik etmiş ve başlamıştı. Bunun başında din ile devletin ayrıldığı tamamiye tebarüz ettirecek eserlerin vücuduna getirilmesi vardı. Cumhuriyete miras kalan derterden giderilmesi en çetin görünen de bu idi. Şer'î mahkemeleri, kadınları ve medreseleri ile köylere kadar kök salmış olan teokrasiyi kaldırmak icab ediyordu. Mahkemeler mecelleye bağlanırdı. Bu sebeple adli ve hukukî islahatın yapılması teokratik sisteminin ve iskolostik metodun tamamile isaldirılarak demokratik esaslar dahilinde millî bünyeye en uygun yeni şakillerin tedvir edilmesi lâzım geliyordu. İşte Türk medenî kanunu Mustafa Kemal'in bu düşüncesinden ve bu zarurettten doğan yüksek bir eserdir.

Türk kadını:

Türk kadını saltanat devrinde bir çok insanlık haklarından mahrum idi. Kadın, umumî hayattan, tamamen çekilmişti. Okuyup yazması, fikir ve irfanca inkişaf etmesi ayıp ve günah sayılır hale gelmişti. Bir kadının umumî içtimalarda görünmesi veya halk muvacehesinde konuşması şöyle dursun bir kitap çıkarması, bir mecmuada edebî veya ilmi yazı yaz-

ması bile dinsizliğe, ahlâksızlığa delil tutulur olmuştur.

Türk ailesi:

Mustafa Kemal, bu çirkin vaziyete muhtelif seyahatlerinde ve muhtelif vesilelerle temas etti, Türk kadını hakkındaki düşüncelerini millete izah eyledi. Nihayet, medenî kanun çıktı, böylece Türk kadını, insanî haklarını tekrar kazanmış ve Türk ailesinin hakikî temeli yeniden kurulmuş oldu. Türk kadını bugün yüksek er-

kısmıyan bu hali, medenî kıyafetle islah etti. 24 temmuz 1925 te Kastamonu istikametine çıktığı seyahatte kendisini istikbale gelen Kastamonu halına bir panama şapkalarıyla göründü ve halkın coşkun selâmlarını şapka ile iade etti. İşte değeri pek büyük olup Türk tarihinde eşsiz bir hamle teşkil eden ve şapka inkilabı denilen bu yenilik hareketini de bu suretle basardı.

Mustafa Kemal, milletin terakki ve inkişafına daima engel teşkil eden tarikatlar, şeyhlikler, dervişlikler, tekeler, zaviyelerin kaldırılması lüzümü üzerinde durdu. Bu yüksek düşünce Millet Meclisince kanun haline konuldu. Mustafa Kemal, beynelmîl takvim ve saati ve beynelmîl kullanılan rakamları da iki kanun tedvin ettirmek suretile 26 kânunusavvel 1926 da

Türk içtimai hayatına ithal etti.

Mustafa Kemal, türbe ve tekelerle beraber medreseleri de kaldırdıktan sonra en büyük inkilâplarından birini daha yapmağa hazırlandı. Türk dilinin, bünyemize uygun bir hale getirilmesi için hazırladığı programını 1928 ağustosunun 9 uncu perşembe günü akşamı İstanbulda Saray burunda halk fırkası tarafından tertip olunan müsamerede millete bildirdi. Ve harf inkilabını ilân etti.

Büyük Millet Meclisi de harf inkilabını tevsik ve icabeden kanun lâyhasını 1 teşrinisani 1928 de kabul etti. İşte onbin yıllık Türk medeniyeti tarihinde çok mühim bir yeni yol başı olan harf inkilabını Atatürk böyle yaptı.

Bu inkilâp tohumu, ilk mekteplerde atılarak feyizli mahsulleri, fikri, içtimai, iktisadî siyasi sahalarda toplanacak muazzam bir kültür hareketidir.

Mustafa Kemal tarihe bütün kudret ve kabiliyetini sayısız zaferler ve inkilâplarla tanımış olduğu Türk milletine kendi hakikî tarihini de tanıtmak istiyordu.

Türk tarihi tetkik cemiyetini kurdu. Atatürkün engin irfanından ve geniş bilgisinden ilham alarak çalışan bu cemiyet ilk ve orta tahsil devrelerinde okutulmak üzere dört büyük cild üzerine mürettep kıymetli bir Türk tarihini kaleme aldı.

İlk umumî tarihi yazan Türklerdir. İlk millî Türk tarihini yazdıran da Mustafa Kemaldir.

Atatürk, her biri bir dahî için ebedî şeref temin edecek kıymettebulunan bu büyük inkilâpları maasikî bir teşvîh içinde ve en lâzım olanını diğerlerine takdim etmek suretile baş-

he nazaran açılan tarihin maarif cephesine kaydettiği fark mektep ve muallim sayısını itibariyle asgarî yüzde yüzdür.

Devletin diğer idarî şubelerindeki inkişaf ve terakki de aynı derecededir. Sıhhiye, adliye, ziraat işleri gündüne daha kabaran bir hızla yürümekte ve bol verimli bir inkişaf içinde bulunmaktadır. Yer yer kurulan ve kurulmakta olan fabrikalar bütün medenî ihtiyaçlarını kendi yurtdında ve kendi fabrikalarında tedarik etmek imkânını Türk milletine yuzuñla müjdeleyiyor.

Halkın hiç anlamadığı yabancı kelimelerle dolu olan Osmanlıca'yı Türkçeleştiren ve onu halka mal eden Atatürktür. Soyadının alınmasıyla başlayan medenî hareketlerden

bütün dünya âlemi takdir ve hayranlıkla bahsetmektedir.

Atatürk son senelerde gayri askerî bir vaziyete ifrağ olunan Çanakkale boğazının uzun müddet o halde kalmasını, cihan sulhunu derpiş ederek muvafik bulmadı ve sulhu korumak için teşekkül etmiş olan uluslar sosyetesine müracaatla, boğazların tahkimine müsaade edilmesini temin etti, Montrö muahedesinde istihlal olunan büyük siyasi muvafakiyeti başardı. Ve bununla, Türkiye Cumhuriyetinin, diğer devletlere verdiği söze tamamen sadık kalmak umdesinden ayrılmadığını tasdik ettirdi.

Atatürk; Lozan muahedesinde hududlarımız dışında kalan ve baştan başa Türk olan Hatayın istiklali için de olanca enerjisi ve sulhperverliği ile harekete geçerek bariz bir hakkı cihan medeniyetine teslim ettirdi ve Hatayın müstakil bir devlet haline girmesini temin etmekle, sayılmıyacak kadar çok olan dahiyane eserlerine bir tane daha ilâve etti.

Atatürk gözlerini dünyaya yumup, fakat ebediyen yaşamak üzere aramızdan ayrılrken, bize hür, müstakil, şerefli bir vatan, kahraman, güzide, kuvvetli bir ordu, teessüs etmiş bir medenî hayat, bir uyanmış ve silkinmiş ruh, bir büyük millet ka-rekterini bıraktı.

Ne görüyorsak, hepsi onun aziz ruhunu hatırlatıyor.

Toprağında, taşında, çatısında, yuvalarında, şen, gürbüz çocuklarının «yaşasın cumhuriyet» diye bağırmasında, her iş parçasında, her sahada, her eserde hep o gözüküyor.

O öldü mü?

Hayır, milleti ile beraber yaşayacak olan bir tarihin en muhteşem mevkine gitti.

Izmir ıztırıp ve göz yaşısı içinde

Onu yetiştiren millet ve onun kurtardığı vatan varolsun!

Atatürkün vefatı haberi, dün öğle üzeri Ankara radyosundan naklen şehirdeki hoparlörler tesisatıyla halka yayılınca, ortaklık âdeti bu akla sığmayan hâdisenin ağırlı ile şaşır-mış kalmıştır.

Resmî binalardaki, vapurlardaki hayraklar derhal matem âlameti olarak yarıya indirilmiş, derin bir teessür, bütün şehri kaplamıştır.

Kendilerini tutamayanlar sokaklar da çıkarak ağlamağa başlamışlardır. Kara haber, mekteplerde duyulunca, kız ve erkek talebinin kırık ve feryadları ayyuka çıkmış, vilâyet makamından bütün mekteplere yayılan tebliğatta Atatürkün ve fatlariyle gençliğe verdiği vazifenin daha itina ile ifası vücubunun derhal başladığı ve kendilerine tevdi edilen rejimin ve vatanın muhafazasına tamamiyle hazır olmak için derslerine daha çok çalışmaları lâzım geleceği bildirilmiştir.

Bu tebliğat üzerine mekteplerde Atatürkün hayatı ve muvaffakiyetleri ve onun bize bıraktığı rejimin korunması, vatanın muhafazasına emrinde millete düşen vazifeler hakkında hitabeler yapılmıştır.

Umumiyetle okullarımızda talebe, sıyah talebe önlükleri üzerindeki beyaz boyunlukları çıkararak matem bürünmüşlerdir. Eğlence yerleri kapanmış, çalgılar, radyolar, gramofonlar susmuştur.

Teessür umumî olmakla beraber halk işine devam etmektedir. Yapılacak her türlü merasim için hükümet programı neşrederdir. Halk, bu programı beklemektedir.

Vali B. Fazlı Güleç, dün öğleden sonra vilâyet makamına yerleştirilen bir ahize ile şehrin her tarafındaki hoparlörlerle halka şu hitabede bulunmuştur:

Valimizin hitabesi:
Sayın vatandaşlarım;

Büyük şefimiz Atatürk, bugün saat 9,05 de vefat etmişlerdir. Onu yetiştiren millet ve onun kurtardığı vatan var olsun!

Bu haber, henüz elimizi elemelere, kederlere garketti. Hepiniz müteessirsiniz. Bu teessürde haklıyız. Fakat bağrımıza taş basarak tahammül göstermemiz ve isimize, gücümüzde devam etmemiz icap eder. Yapılacak merasimleri, biz programlayıp sizi haberdar edeceğiz. İşlerimizde yalnız kendimiz için değil, aynı zamanda vatan ve milletimiz için çalışmakta olduğumuzu düşünerek teessür sevgiyle işlerde gevşeklik göstermemek lâzımdır. Sizlere hepimize ayrı ayrı yürekten taziyelerimi sunarım. Milletimize, vatanımıza ebediyet ve saadet dilerim.

za edecektir. Biz bu gün de büyük Türk milletinin her ferdi gibi buna tekrar andediyoruz.

Bu meclisin ve temsil ettiği İzmirliğin bu hislerinin mümkün olabileceği şekilde izhar ve ifadesi ve bu acı günlerde meclis ve şehir namına yapılması icap eden her şeyin yapılmasına riyasetin memur edilmesini arz ve rica ederim.

Bn. Bilman söylüyor:

Avukat Mustafa Münir Birselden sonra meclisin kadın azalarından Belkis Bilman da ağlayarak söz aldı:

Sayın meclis arkadaşlarım, Bugün ulusumuzun ve tarihin en büyük adamı Atamız hayata gözlerini kanamış bulunuyor. Türkün bu en hüznünlü gününde, onun kurtardığı ve şerefini iade ettiği İzmir kadimlerinin derin elem ve ıztırlarının ve göz yaşlarının şehir kürsüsünden de ifade etmek isterim.

Biz Türk kadınları, Türk anaları Ulu Tanrıdan, Türk milletine daimî refah ve saadet vermesini ve Atamızın yolunda Türk milletini her gün daha ileri götürmesini diler, hepimize, şehirlilere ve bütün Türk milletine içten gelen baş sağlıkları dilerim.

Baha Yörük söylüyor:

Belkis Bilmani müteakip avukat Baha Yörük de söz aldı.

Arkadaşlar, Türkün makûs talihi hakikî vec-hesine çeviren, devrinde değil tarihin mazbut ve gayri mazbut bütün zamanlarında esi gelmesini bülunan büyük Atamızın bugün kaybettiği lehe büyük Atamızın bugün kaybetmekle hepimiz derin bir elem, büyük bir ke-

— Devamı 6 inci sahifede —

Şehir meclisi İzmirin derin hislerine tercüman oluyor

Dün gözyaşları ve matem içinde bir celse akdedildi

Şehir meclisi dün mutad içtimai Arkadaşlarım, büyük bir teessür ve matem içinde yaptı. Aziz kurtarıcı Atatürkün vefatı haberi dün öğle vakti şehre bir yıldırım gibi düşmüş, yayılmış ve bütün şehirlileri derin bir matem gark etmişti. Sokaklarda herkes, bütün vatanşahlar ağlaşıyordu.

Şehir meclisi içtimanda da reis ve hatipler söz söylerken ağladılar. Bütün şehir mümessilleri elemli göz yaşları döktüler.

Saat 16,30 da Dr. B. Behçet Uz ekseriyetin mevcut olduğunu ve büyük bir teessürle celseyi açtığını söyledi. Ve sözüne devamlı, bugün sabahtan beri İzmirde dolayan ve hepimizi teessüre garkeden haberi biliyorsunuz. En büyüğümüz, aziz kurtarıcı Atatürk ve yalnız bizim Şefimiz değil, dünya nazarında en büyük bir şahsiyet olarak sevilen, sayılan dahî ve kıymetli Atamızın gaybettik.

Atatürk bugün sabahtan itibaren çok sevdiği Türk milletinin başından ayrılmış bulunuyor. Fakat arkadaşlarım, içimizi yakan, benliğimizi sarıyan büyük acıya rağmen, onun Türk milletine telkin ettiği, yüksek kudret, birlik, Atatürk rejimine ve cumhuriyete ebedî bağlılık hisleriyle bu büyük elemli günde de hep beraber bağırıyoruz ki, Türk milletinin Atatürke olan sevgisi ebedî olarak içimizde yaşayacak ve onun emanet ettiği rejim, inkilâplar cumhuriyet ve eserleri bizim tarafımızdan ve bizden sonra gelecek Türk nesilleri tarafından daima en büyük hassasiyetle muhafaza ve müdafaa edilecektir.

Büyük Atamızın mukaddes ruhunu taziz için beş dakika ayakta duralım.

Reisin bu sözünü müteakip bütün meclis azaları göz yaşları içinde ayağa kalkarak beş dakikalık bir sükût ve huşu devresi geçirdiler.

Bundan sonra şehir meclisi azasından birinci reis vekili avukat Mustafa Münir Birselden söz aldı ve ağlayarak arkadaşlarına hitap etti:

Sen ölmedin

Küçükler ağlıyor, büyükler ağlıyor
Ulusun başına karalar bağlıyor
Ölümün bak nasıl yüreği dağlıyor!

Mateme boğuldu kalk ta gör vatanı
Sevdiğin milleti bir daha gör, tanı!

Kalbimiz var dersek ondaki kan sensin!
Cismimiz var dersek içinde can sensin!
Ünümüz var dersek şeref sen, şan sensin!

Böyle der on sekiz milyonun vicdanı:
Ey fani dünyanın ebedî insanı!

Hayır sen ölmedin, işte göz yaşımız!
Saklıyor mukaddes adını başımız!
Sevgindir acunda en iyi aşımız!

Gönlümüz ülkünün sönmeyen volkanı!
Ey fani dünyanın ebedî insanı!

Çemberlayn

Umumî sulh plânı hazırlıyor

Sivil halka taarruzu men için muahedeler yapılacak

Berlin, (Hususî) — Uta Pres servis bildirdiğine göre, İngiltere başvekili B. Çemberlayn, devletler arasında tahdidi teslimatı temin etmeye (umumî bir sulh plânı) hazırlamakla meşgul olmaktadır.

B. Çemberlayn; herşeyden evvel sivil halkın zehirli gazlardan korunması ve tayyare taarruzlarının men için devletler arasında muahedeler yapılmasını tasavvur etmekte ve aynı zamanda tayyare imalatının da tahdidi üzerinde durmaktadır.

Bu plânın Berlin siyasî mehafillerinde iyi bir tesir husule getirdiği de bildirilmektedir.

Fransız sosyalistleri

Cumhuriyetçi İspanyanın işesini istiyorlar

Paris, 9 (Radyo) — Cumhuriyetçi İspanya arazisindeki göntüllülerin geri çekilmesi için sosyalist partinin icra komitesi tarafından teşebbüslerde bulunulacaktır. Aynı zamanda, hükümetten İspanyadaki sivil halkın işesinin temini istenecektir.

Ecnebi devletler mümessilleri

Reisicumhur Vekili Abdülhalik Rendayı ziyaret ettiler

Ankara, 10 (A.A.) — Bu gün bütün ecnebi devlet mümessilleri Reisicumhur vekili ve B. M. Meclisi reisi Abdülhalik Rendayı ziyaret ederek defteri mahsus imzalamışlardır.

(Beneş) hatalı mı hareket etti?

Yedi kişilik bir komisyon tetkikat yapacak

Prag, 10 (Radyo) — Çekoslovak ya sabık cumhur reisi Beneş, Hitlerin ve Mussolinin tavsiyesi veçhile neden dolayı ekalliyetler meselesini hüsnü suretle halletmediğini tetkik etmek üzere yedi kişilik bir komisyon teşekkül etmiştir.

Fransuva Ponse Yarın kral Viktor Emanoele itimatnamesini verecek

Roma, 10 (Radyo) — Hariciye nazırı Kont Ciyano, bu sabah Fransız sefiri Fransuva Ponse'yi kabul etmiştir. Fransuva Ponse, cumartesi günü Kral Viktor Emanuel tarafından kabul edilecek ve itimatnamesini verecektir.

Yangın kurbanları Pazartesi günü merasimle gömülecekler

Paris, 10 (Radyo) — Marsilya yangınında ölen elli kişi, pazartesi günü büyük merasimle gömüleceklerdir. Cenaze merasiminde, yalnız dahiliye nazırı Alber Saro bir söylev verecektir. Cenaze merasimi esnasında asayişin temini için üçbin polis tefrik edilmiştir.

Başvekil Ankara'ya döndü

B. Celâl Bayar, Reisicumhur vekili ve Millet meclisi reisini ziyaretten sonra Vekiller heyetini topladı

Ankara, 10 (A.A.) — Başvekil Şükrü Kaya, vekiller, mülkiye ve as-Celâl Bayar, bu akşam saat 23,30 da kerî erkân tarafından karşılanılmıştır.

Başvekil Celâl Bayar, istasyonda Kendisini karşılamaya gelen ze-reisicumhur vekili ve büyük millet vat ile ayr ayrı selâmlaştıktan sonra, meclisi reisi Abdülhalik Renda, dahigarın kabul salonuna giren başvekil liye vekili ve parti genel sekreteri Celâl Bayar, burada büyük matem-

miz karşısında duydukları teessürün bir ifadesi olmak üzere heyet halinde kendisini beklemekte olan büyük ve orta elçilerle ateşemillerlerin taziyelerini kabul etmiştir.

Başvekil Celâl Bayar, istasyondan doğruca büyük millet meclisine gele-

rek, reisicumhur vekili ve büyük millet meclisi reisi Abdülhalik Rendayı ziyaret etmiş, bu ziyareti müteakip vekiller heyeti, büyük millet meclisinde bir içtima akteylemiştir.

Almanyada Yahudilerin Havraları yakıldı, mağazaları yağma edildi

Doktor Göbels bir beyanname neşretti

Viyanada pasaportlarını vize ettirmek için İngiliz konsoloshanesine koşan bir kabile Yahudi, zabıtaca tutuldu. Bunlardan 22 si intihar etti

Paris, 10 (Radyo) — Bir yahudi bütün havralar yakılmıştır. tarafından öldürülen Almanyanın Zabita, altmış yaşından aşağı bürbura sefarethanesi üçüncü kâtibî tün yahudileri toplamağa başlamış-

Von Ratn cenazesi, sefarethanenin teğrifat salonunda, bir Alman bayrağına sarılmış olduğu halde teşhir edilmiştir.

Cenaze, Cumartesi günü Berline götürülerek merasimle defnedilecektir.

Berlin, 10 (Radyo) — Von Ratn ölümü münasebetiyle Almanyanın bir çok şehirlerinde yahudiler aleyhine nümayişler yapılmıştır. Burada, mevcut on iki havradan dokuzu tahrip edilmiş; Baden, Payrut, Hamburg ve Münih'tekiler de yakılmıştır. Yahudi mağazalarına hücum eden halk, bu mağazaların camlarını parçalamıştır.

Dün gece, yataklarından kaldırılan yüzlerce yahudi, tecavüzdün kur tarılmak için karakollara muhafaza altına alınmıştır.

Hükümet, geç vakit bir beyanname neşretmiş ve yahudiler aleyhindeki taşkınlıklara son verilmesi lüzumunu bildirmiştir.

Berlin, 10 (Radyo) — Propaganda nazırı Göbels, yahudiler hakkında âcil tedbirler alınacağını söylemiştir.

Alman matbuatı, yahudiler aleyhine ateş püskürmeğe başlamıştır. Volkige Beobahter gazetesi, alelade bir cinayet karşısında değil, yahudilerin siyasi bir hareketi müvacehesinde bulunduğunu kaydetmiş ve bu münasebetle de Paris zabıtasına yüklenmiştir.

Viyanada, 10 (Radyo) — Yahudiler aleyhine şiddetli nümayişler yapılmıştır. Biri müstesna olmak üzere

Berlinin garp cihetindeki yahudi mahalleleri, bir harabe haline gelmiştir.

Münih'teki yahudi bankası yağma edilmiş ve bu bankanın ikinci müdürü, korkusundan kendisini öldürmüştür.

Lapicig ile Eşte de büyük arbedeler olmuş ve havralar yakıldıktan sonra, hahamların kitap ve elbi-

seleri parçalanmıştır.

Berlin, 10 (Radyo) — Propaganda nazırı Göbels, gece bir beyanname neşretmiş ve yahudiler hakkındaki alınacak tedbirlerin, hükümetçe düşünüleceğini bildirdiği halde, yahudilere karşı başlayan şiddetli tedbirler durmamıştır. Elleriinde kalmazlar olduğu halde yahudi evlerine hücum edenler çoğalmıştır.

Kral Karol Salı günü Londraya gidiyor

Londra, 10 (Radyo) — Romanya kralı Karol, refakatinde veliahd Grand Voyvod Mihail ile hariciye nazırı Petresko Komnen oldukları halde gelecek hafta salı günü buraya gelecek ve Viktorya istasyonunda bizzat kral Jorj ve kardeşi Dük do Gloucester taraflarından karşılanacaktır. O gün, Buckingham sarayında bir kabul resmi yapılacak ve ertesi gün, kral tarafından bir ziyafet verilecektir.

Kral Karol, cuma günü saat 18 de Bükreşe dönmek üzere Londrayı terk edecektir.

Belçika İlk harp gemisini yapıyor

Brüksel, 10 (Radyo) — Belçika hükümeti, Hobeken tersanelerinde ilk harp gemisini yapmağa karar vermiştir. Bu gemi, bir destroyerdir.

Filistin için toplanacak olan konferans

Londra gazeteleri, bu mes'ele etrafında leh ve aleyhte uzun makaleler yazıyorlar

Paris, 10 (Radyo) — İngilterenin Filistin meselesi hakkında toplamağa çık tedbirlerden İngiltere hiç bir mekarar verdiği konferansa büyük ehemmiyet atılmaktadır.

Alâkadar mehafillere söylendiğine göre, konferansın ne zaman toplanacağı belli değildir.

Konferans hakkındaki teşebbüsten bahsederek uzun makaleler yazan İngiliz gazeteleri, leh ve aleyhte mütealealar serdediyorlar.

Deyli Telgraf, İngilterenin Filistin için ikiye taksim etmek plânından vaz geçmekle büyük bir kıyas gösterdiğini yazmakta ve bu işin, toplanacak olan konferansa hak edileceği ümidini beslemektedir. Aynı gazete diyor ki:

«Arapların konferanstan sonra tekrar şiddete müracaat etmeleri

muhtemeldir. Fakat o zaman alınacak tedbirlerden İngiltere hiç bir mekarar aldığı kabul etmez.»

Taymis gazetesi, toplanacak olan konferansa Filistine komşu diğer Arap devletlerinin de iştirak etmelerini tavsiye etmektedir.

Londra, 10 (Radyo) — İngiltere, Filistin için toplanacak olan konferansa bütün garp hükümetlerinden murahhas istiyecektir. Yalnız, Filistin baş müftüsüyle Arap ceterlerinin konferansta temsil edilmelerine müsaade etmiyecektir.

Londra, 10 (Radyo) — Deyli Ekspres gazetesi, Filistin meselesi hakkında yazdığı makalede diyor ki:

«Filistin meselesinin halli için bir konferans toplamak istemek, yirmi sene evvelki vaziyete dönmek demektir. Fakat ne gariptir ki, yirmi sene evvel Araplar lehimize olduğu halde, şimdi aleyhimizdedir.»

Müstemlekeler komisyonu

Salı günü toplanacak

Paris, 10 (Radyo) — Müstemlekeler komisyonu, salı günü toplanacaktır. Müstemlekeler nazırı (Mandel), Almanyanın müstemele talebi hakkında uzun uzadıya beyanatta bulunacaktır.

Amiral Horti

Bugün Kasa şehrine gidiyor

Budapeşte, 10 (Radyo) — Macar ordusu, Çekoslovakya arazisinden Macaristana ayrılan şehir ve kasabaların işgalini bu akşam bitirmiş ve Kasa şehrine girmiştir.

Kral naibi amiral Horti, yarın Kasa şehrine gidecek ve kendisini bütün ayan ve mebusanla nazırlar ve Macaristanın en büyük adamları takip edecektir.

Kral naibi ile ayan ve mebusan Kasa şehrine dört hususî tren götürecektir.

Amiral Horti, Kasaya varır varmaz, bütün müessesat ve fabrikalar kapatacak büyük şenlikler başlayacaktır.

Ecnebi devletler mümessilleri teessürlerini bildirdiler

Sefirler, ziyafet vermiyecekler ve kabul resimleri yapmayıp, teessürlerinin bir nişanesi olmak üzere Başvekilimizi istasyonda heyet halinde karşılayarak taziyette bulunacaklardır

Ankara, 10 (A.A.) — Memleketimizdeki bütün ecnebi devlet mümessilleri Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüşti Arasa millî matemimize samimi iştiraklerini bildiren taziyet mektupları göndermişlerdir.

Ankara, 10 (A.A.) — Haber alındığına göre duayyen bulunan Afgan büyük elçisi ekşelâns Sultan Ahmed Hanın riyasetinde toplanan ecnebi devlet mümessilleri bugünden itibaren cenaze merasiminin hitamına kadar ziyafet vermemegi, kabul resimleri yapmamağı, elçiliklere yarı bayrak çekmeği ve teessürlerine bir nişane olmak üzere bu akşam İstanbuldan avdet etmekte olan Başvekil Celâl Bayarı istasyonda heyet halinde karşılamayı ve Büyük Millet Meclisinin yarınki toplantısında da bulunmağı kararlaştırmışlardır.

Ankara, 10 (A.A.) — Bugün saat 17 de Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüşti Arasa Ankara'daki ecnebi diplomatların heyet halinde kabul etmiştir.

Duayyen bulunan Afgan büyük elçisi ekşelâns Sultan Ahmed Han diplomatlar heyeti namına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur: Bay Vekil,

Gerek kendi namına gerekse duayyeni bulunduğum diplomatlar heyeti namına ve temsil ettiğimiz memleketler namına zati devleti nize bu matemimizden dolayı derin teessürlerimizle samimî taziyetlerimizi arz ederim.

Şunu da zati devletinize arz etmek isterim ki bu büyük dünya adamının ziyai sizin milletiniz gibî her birimizin milletini de son derece müteessir etmiştir. Bütün kalbimizle bu payansız kederinize is-

tirak ediyoruz.

Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüşti Arasa cevap olarak demiştir ki:

Bay Duayyen, Büyük elçiler, orta elçiler, maslahatgüzarlar,

Mümtaz mümessilleri bulunduğunuz dost memleketler namına gerek kaybettüğümüz Ulu Şefimiz gerek onun ölmez eseri olan Türkiye Cumhuriyeti hakkında gösterdiğiniz bu derin ve müessir sempati tezahürü Türk milletinin ve cumhuriyet hükümetinin ruhuna menkuş kalacaktır.

Samimî taziyetlerinizden dolayı bütün kalbime teşekkür ederim.

Ankara, 10 (A.A.) — Atatürkün ölümü dolayısıyla gerek Ankara ve gerek mülahakattaki bütün resmî daireler, elçilikler, konsolosluklar, Parti evleri ve Halkevleri bayraklarını yarıya indirmişlerdir.

İktisad

Yaş sebze ve meyva

En müsait şartlara malik olduğumuz halde, iktisadi manâsile bir yaş meyve ve sebze memleketi olmadığımız, saklanması caiz olmıyan ap açık bir hakikattir.

Adalar denizi sahili baştan başa yaş meyve ve sebzeceliğe müsait bir vaziyettedir. İzmir civarı ise başlı başına bir ehemmiyeti haizdir.

Hele Bodrum, Marmaris, Fethiye, Köyceğiz'in meyve yetiştirmek hususundaki yüksek kabiliyetini ve hususiyetini, buna rağmen uğradığı büyük ihmalî hiç mevzubahsetmiyelim.

Yaş meyve ve sebzecekte rakip memleketler seviyesine çıkabilmek için bütün imkânlarla malik bulunuyoruz.

Fakat bütün bu imkânlarla rağmen, ihracattan sarfınazar, büyük şehirlerimizde limonun, portakalın, mandalinin tanesi beş kuruş, on kuruştur.

İhracat mevzuunda ötedenberi şu esas üzerinde çok durulmuştur: Yabancı pazarlar, nefis olmakla beraber meyvelerde şekil ve renk güzelliği aramaktadır. Bunun için, yaş meyve ve sebze ihracatının inkişafında, beynelmül piyasanın istediği cinslerin yetiştirilmesi birinci plânda gelmektedir. Yaş meyve ihracatına inkişaf vermeye çalışan ve muvaffak olan üzüm kurumu bunu daha iyi anlamıştır ve müstahsile de anlatmağa çalışmıştır.

Bu çalışmadan da öğreniyoruz ki, yerli cins meyve ve sebzeceğimizin cinslerini islah ile haricîten fidan ve tohum getirtmek, toprağın verim kabiliyetine göre sağlam bir bilgi içerisinde mahsul yetiştirmek, yapılacak işlerin başında geliyor.

Kurum, zannederek, haricîten fidan getirtmiş ve müstahsile dağıtmıştır. Lâkin bu güzel başlangıcı, bütün memleketi şamil bir vaziyette devam ettirmek icabeder. Bütün meyve miktakalarına dağıtılmak üzere haricîten fidan getirtmek için bazı kolaylıklara ihtiyaç vardır. Hiç olmasa, serbest döviz kolaylığı temin olunmalıdır.

Ziraat kongresinde bahsedileceğine şüphe etmediğimiz bu mevzuun, ziraat teşkilâtımıza ehemmiyetle ele alınacağını ümit ediyoruz.

N. B.

İspanya harbi Frankistler, Ebr cephesinde dün de ileri harekâta devam ettiler

Paris, 10 (Radyo) — Frankistler Ebr cephesinde ileri harekâta devam ederek yediyüz esir almışlardır.

Segr nehrinin karşıki sahiline geçerek mukabil taarruza kalkışan cumhuriyetçilerin, büyük ziyatla püskürtüldükleri haber veriliyor.

Frankistler, Sanmondayı tekrar bombardıman etmişlerdir.

İtalyadan çıkacak Yahudiler

Roma, 10 (Radyo) — Nazırlar meclisi, bugün de toplanmış ve faşist meclisinin irk hakkındaki kararlarını tasvip etmiştir.

Tasvip olunan kararlara göre, İtalyayı terk edecek olan Yahudiler, martın 12 sine İtalyadan çıkmış bulunacaklardır.

ANADOLU

Günlük siyasi gazete

Sahib ve Başmuharriri
HAYDAR RÜŞDÜ OKTEM
Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü Hamdi Nüzet Çançac

İDAREHANESİ
İzmir İkinci Beyler sokağı
C.Halk Partisi binası karşısı
Telgraf: İzmir — ANADOLU
Telefon: 2776. Posta kutusu: 415

ABONE ŞERHİTTİ
Yılığ 140, altı aylığı 80
Kuruluş

Yabancı memleketler için senelik abone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

İtalya - Rusya

İki hükümet arasında yakında bir ticaret muahedesi ahdolunacaktır

Paris, 9 (Radyo) — Alınan son İtalya hariciye nazırı kont Ciyano haberlere göre, İtalya ile Sovyet ile Rusyanın Roma sefiri arasında Rusya arasında başlayan ticaret muahedesi müzakereleri son safhaya dir. girmiştir. Muahedenin bugünlerde

Şehir meclisi

— Baştarafı 4 üncü sahifede —

der içindeyiz.

Bu derin ve unutulmaz acı ile yur- un bütün küçük yavrularından en /aşı ihtiyaçlarına varıncaya kadar her ferd zapta kudret bulmadığı göz yaşlarıyla birbirini taziyet ediyor. Ağlamaktan kızarmış gözleriyle, boğucu hicrikler içinde yapılan taziyetler arasında daima ve daima o büyük kurban ve kurucunun emanet ettiği cumhuriyetin, Türk cumhuriyetinin dünya durdukça kuvvetle ve şerefle yaşayacağı ahd edil-iyor.

Bu ahdlar, o büyük ölünün yüksek ruhuna derin bir istirahat verecektir. Yegâne teselli ve vazifemiz büyük Atamızın emanetini ebediyen muhafaza eder. Ve bizden sonraki nesiller bize emanet olan bu eseri ebediyen koruyacak ve yaşatacaklardır. Ruhu müstehrik olsun.

B. Sadi İplikçi söylüyor :

Avukat Baha Yörüğü müteakip söz söyleyen Sadi İplikçi teessürden defatla kesilen sözleri söyledi:

En büyüğümüz Atatürkün acı ölüm haberleriyle gözleri yaşarmayan, kalpleri sızlamayan, yürekleri parçalanmayan hiç bir Türk yoktur. Ta beşikteki Türkten en yaşlı Tür- ke kadar hepimiz büyük acıyı duymaktayız. Dirilttiği, canlandırdığı ve nihayet nurlandırdığı bu vatan toprakları kendi şimesinden çıkan bu yüce Türkü bugünden itibaren bağrına saklayacaktır. Bu vatan Tür- kün en mukaddes en kıymetli bir hazinesi makamında olacak, dünya durdukça onu en büyük kiskançlıkla koruyacaktır. Bu vatan her gün da- ha artan bir imara kavuştukça, bu vatanın üstünde yaşayan Türkler her gün daha büyük saadete nail olacak ve onun yarattığı rejimi idame ettirdikçe o ebedi istirahatgâhında hu- zur ile yatacağıdır. Ey yüksek ruhlu yüce Türk senin yarattığın gençliğe emanet ettiğin cumhuriyet rejimini dünya durdukça yaşayacaktır. Biz İzmirli acımızı bağrımıza taş basarak onun çizdiği yoldan ilerleme- den yürüyeceğiz. Buna evelden and içmiştik. Bugün onun manevi huzurunda bir daha and içiyoruz.

Bu sözler sırasında şehir meclisi- nin teessürü son haddi bulmuştu. Bütün azalar ağlıyor, hicrik sesleri salonu kaplıyordu. Bu umumî teessür içinde söze başlayan Atıf İnan şu ateşli hitabede bulundu:

Şehir meclisinin sayın azası, muh- terem arkadaşlar,

Ölüm uğurunun kenarına gelmiş büyük Türk milletine ölümünden kurtulmak yolunu gösteren, muhak- kak ölümünden kurtaran Büyük Şefi- miz Atatürk bugün ölümü kabul et- ti.

Atatürk Türk milletinin gözünde asırların biriktirdiği ve aktığı göz yaşlarını rahakâr eliyle silmişti. Şim- di bütün bir millet, bir tek göğsün acı hicrikleriyle onun ölümüne ağ- lıyor. Hep ağlıyoruz. En haklı bir tek tesellisi var. Türk milletinin ze- val bulmaz bir millet haline gelmiş olması tesellisi.

Arkadaşlar;

Atatürkün ölümü, umumî hayat seyirinde tanıdığımız ölüşlerden bü- sütün başka bir mana taşıyan bir ö- lüştür.

Atatürkün ölüsü, onun büyük işa- retleriyle bir tek kalp haline gelmiş bulunan millî benliğimizden en de- ğerli bir parçanın koparılığını ifade eden bir ölüştür. Onun için ağlayış- mız en haklı, en içli, en duygulu bir ağlayıştır.

Atatürkün ölümüne ağlayan yalnız biz değil arkadaşlar. Bu ölüme bü- tün dünya, bütün insanlık ağlıyor. Çünkü Atatürk, insan kudretinin te- kâmülünü ifade eden, iman gücünün tekâmülünü en kâmil bir şekilde te- celli ettiren, varlığıyla bütün beşeri- yete şeref veren büyük bir insandı- du.

Beşer hayatı Atatürk gibi, asırlar kudretini bir insan ömrüne sığdırabil- len büyük kudreti ancak çok asırlar içinde yetiştirebiliyor. Kemale, yük- selmeğe sevgi beşiyen bütün dünya işte bunun için bizimle beraber göz yaşı döküyor.

Bu kadar alemsümlü bir kudretle bize bas olan Atatürkün başlığından artık bugün mahrumuz. Fakat bu büyük yas içinde dege kapılmış, ü- midsizliğe düşmüş değiliz. Ölümün bize baş olmaktan ayırdığı Atatürk- ün yarattığı millî suur, millî duygu, millî idrak milletimize baş olacak ve baş bulacak kadar mükemmeldir. Atatürk rejiminin beslediği millî bir varlığa sahibiz. Atatürk devrinin ço- cukları olmak bahtiyarlığını duyma- ğa mukabil Atatürk ölümüne göz yaşı dökmek mevkiinde olan bizler Türk milletinin aslı ve necib varlığı- na yakıştı gibi Atatürkün eserleri- ne karşı vefa ve sevgiden şuurlu duygudan örülmüş bağlarla bağlı kalacağız. Atatürkün yaratıcı ve yükseltici gücüne karşı duyduğumuz minnet ve şükranı şimdikiye ka- dar hep bu şekilde izhar ettik. Bun- dan sonra daha müteakib bir kuv- vetle daha içli bir hızla böyle kala- cağız. Atatürk eserlerini, Atatürk rejimini Türk tarihinin ebediyeti ka- dar ebedileştirmek vazifesini en ü- stün vazife bileceğiz. Bu günü yarına teslim ederken de bu tahassüslere hareket edeceğiz.

Bay Atıfın hitabesini müteakip azaların ittifakla verdiği aşağıdaki takrir okundu.

Türkün aziz Atasının, milletin sevgili başının her faniye mukadder yolda hayata gözlerini kapaması ile hepimizin bütün millet ve memleketi, mevcudiyetimizin her zerresile duyduğu acı yanında, bilhassa düş- man istilâsı felâketinden onun mu- kaddes eliyle kurtulan İzmirli ve o- na hayatlarını maddî ve manevî bü- tün varlıklarını medyun olan biz İzmirli- lerin duyduğu ve her halde bir az olsun ifade için bile elem, ıstırap ve acı gibi ancak bir insanın normal surette duyduğu hisleri ifade edile- lecek kelimelerin kâfi gelemeceği teessürlerini bütün memleket ve bü- tün dünya huzurunda iktidarımız da- hilinde olabilecek şekilde İzmirli ve İzmirli- lerle onların mümessilleri şehir meclisi namına izhar ve ifadeye ve bu teessürlerin Büyük Millet Mec- lisi ile cumhuriyet hükümetine ve partiyeye ve Büyük Atamız millete ya- digâr ailesi efradına arz ve ibrâğına duyduğumuz büyük teessür yanında Türk cumhuriyeti devletini millet namına idareye memur Büyük Millet Meclisine ve cumhuriyet hükümetine ve partimize tam itimad ve bağlı- lığımızın ve aziz Atatürkün emaneti olan cumhuriyeti hayatımızla sonu- na kadar bütün varlığımızla muhafaza ve müdafaa için her gün en içtiği- mizin müşarefleyh makamlara bildiril- mesine ve bu büyük millî matem do- layısıyla İzmirli ve İzmirli- lerin duy- duklarını ifade edebilecek tezahür- leri terfîp ve icraya ve cumhuriyet hükümeti tarafından tanzim edile- cek programda İzmir şehrine ve şeh- ir mümessili meclisine terettüp ede- cek vazifeleri ifa ve icra için yapıl- ması icap edecek her şeyi yapmağa ve bu hususlarda gerek hemşerilere ve gerek meclis azalarından her biri ne müştereken veya münferiden vazife tevdiine riyasetin memur edilmesini arzu ve teklif ederiz.

Bu takrir müttfikân kabul edildik- ten sonra refe tarafından celseye son verildi.

Büyük Şefin hemşerileriyle Millet Meclisi riyasetine, Başvekâlete, parti genel sekreterliğine bu derin ve samimi hisler telgraflarla bildiri- lerek İzmirli- lerin hisleri ifade olun- du.

Atatürk öldü, Millet sağolsun

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Gelmiş geçmiş bütün büyük insan- ların hayatını tetkik ediniz, görece- lirsiniz ki, hepsi mevcut olan bir eseri ileri götürmekten, memleketlerine bir hamle daha fazla yaptırmaktan başka birşey yapmamışlardır.

Yalnız Atatürktür ki, yoktan bir vatan var etmiştir. Öldü zannedilen bir milleti diriltmiş, onu elinden tutarak 18 sene gibi çok kısa bir zaman içinde dünyanın en yüksek, en medeni ve en kuvvetli milletleri sırasına çıkarmıştır.

Böyle bir eserin tarihte bir eşi da- ha yoktur.. Ve bundan sonra da ol- mayacaktır.

Umumi harp mütarekesinin imzalan- dığı o kara, o korkunç günü bir düşününüz; Neyimiz kalmıştı?.

Milletçe en acı, en derin ve en kor- kunç bir yese kapılmıştık. Hükümet yoktu, ordu yoktu, idare yoktu, silâh yoktu ve nihayet kendi benliğine, kendi yarınına güvenen bir millet yoktu.

Atatürk tek başına ortaya atıldı. Aradan bir sene geçmeden bir hü- kümet var oldu, bir ordu var oldu, idare var oldu, silâh var oldu ve ni- hayet kendi benliğine, kendi yarına güvenen bir millet var oldu.

İş yalnız bu kadarla da kalmadı. Milleti yaşatmak için ona kend' tabii hududları dahilinde bir vatan temin etmek lâzımdı. Bunun için iş- gal altındaki toprak parçalarını ger- almak, memlekette bir millet birliği vücutte getirmek, tek bir vatan par- çası üstünde tek bir millet yapmak icap ediyordu..

İşgal altındaki toprak parçaları bir hamlede temizlendi, geri alındı. Milletin birliği vücutte getirildi.

Bu vatana ve bu millete bütün dün- yanın tanıdığı bir istiklâl vermek v' istiklâlî her an, her saniye koruyabi- lecek bir kudret aşlamak lâzım oldu.

Türkün istiklâlî (Lozan) da bü- tün dünyanın bağrından koparılrca- sına, zorla alındı ve kendisine onu her saniye koruyabilecek kudret im- kânı verildi.

En yüksek medenî vsaitle müceb- hez bir ordu meydana getirildi, er- son ilmi imkânlardan istifade eder bir maliye yapıldı, adalet sistemi yeni baştan ve en medeni memleket- ler örnek alınarak kuruldu, cumhu- riyet maarifinin esasları kuruldu. Yeni bir dilin, hakikî ve özlü bir Türkçenin temelleri atıldı, o dili er- yi ve en kolay ifade edebilecek yen- bir yazı istemi kabul olundu.

Bu bomboş vatan topraklarında nakliye vasıtalarından eser yoktu kısa bir zamanda yurdun dört bir- yanını çelik ağlarla örüldü.

Halk, iktisad denilen şeyin mef- humundan bile haberdar değildi. Ü- beş sene içinde en mükemmel bir ik- tisad sistemi yaratıldı. Her tarafta Türk bankaları kuruldu, yalnız Tür- k çalışmaya ve yalnız Türk kazanma- ya başladı.

Bugün sağınıza bakınız, solunuza bakınız, memleketin her tarafına yurdun dört bucağına bakınız. N- varsa, neyimiz varsa hepsi onun, o büyük Türkün eseridir.

Onun bu memlekette yaptığı me- deniyet meş'alesi yalnız bize, bir Türklere değil, bütün şark dünya- sına ışık veriyor, yol gösteriyor.

Tarih yarın belki daha birçok bü- yük adamlar igrâk edecektir, fakat hiç bir zaman tekbîze uğruyağımız lan korkuyarak iddia edebilecek ki, Atatürkün ayarında, onun gibi her şeyi birden kavrayıp her şeyi birden ısklıandıran bir ilâh daha görmeye- cektir.

Onun içindir ki, teessürümüz son- suzdur, tesellisizdir. Fakat meyus muyuz? Hayır! Biz iman etmeyi, bu vatanın istikbaline, bir milletin yüce talihine inanmayı ondan öğren- didik. İnanyoruz ki, dünya var oldu- ğu Türk milleti var olacaktır, Türk vatanı payidar olacaktır.

Atatürkü doğuran bir millete an- cak ebediyet mev'ud olabilir. Ve Türk milleti yaşadıkça muhakaletir ki, milletin müşterek benliğinde, müş- terek suurunda, müşterek vicdanın- da bir kelime ile müşterek varlığın- da Atatürkün ölmüş hatırası, necip siması, batmaz bir güneş gibi yaşa- makta devam edecektir. Hiç bir ka- lem onun bu memleketteki yüksek

Zonguldakta Taş kömürünü ilk bu- lan uzun Mehmet için ihtifal yapıldı

Zonguldak, 9 (A.A.) — Türki- yede ilk olarak Ereğlide Keseboğazı mevkiinde Uzun Mehmed tarafın- dan taş kömürünün bulunduğu gü- nün 108 inci yıldönümü hatırasını 'aziz için Halkevi tarafından hazı- rlanan zengin bir programla kutlu- andı. Şehir baştan başa bayrak- larla donandı. Cumhuriyet meyda- nında toplanan maden okulu ve lise ve ilk okullar talebesi, memurlar, parti, halkevi, uray, cemiyetler, halk ve binlerce kömür işçisi önde ehir muzikası olduğu halde Uzun Mehmed bahçesine giderek Uzun Mehmed anıtının etrafında toplan- ırlardı. Burada bir genç maden mühendisi ve orta okullar talebsi ta- rafından Uzun Mehmedin adına embollesen millî madencilik ölkü- ü hakkında söylevler verilmiş ve

Türkiyede olduğu gibi yer yüzünde le taş kömürü ilk bulan, kullanan e yayının Türk olduğu Atatürkün şsiz dehasının güneşle aydınlanan ırık hakikatlerinden biri olarak be- ritilmiş ve Türkün arayıcı, bulucu e başarıcı kudret cevherlerini işle- rek dünyanın en muazzam eserini yaratın Büyük Önderimize Zongul- aklıkların sevgi, saygı, ebedî minnet e bağlılıklarının sunulmasına itti- akla karar verilmiştir.

Uzun Mehmed anıtına Parti, Hal- evi, Uray, okullar ve bir çok ku- umlar adına çelenkler konmuştur. İzun Mehmed bahçesinde Uray ta- rafından Uzun Mehmed adına bü- ük bir sembol kurulmuştur. Bütün kullarda öğretmenler talebelerine onferanslar vererek Uzun Meh- ned gününü ve millî madencilik jealini anlatmışlardır.

Volkişer Beobahter Çekoslovakyanın da- hili siyasetini bğen- miyor

Berlin, 9 (Radyo) — Volkişer Beobahter gazetesi, Çekoslovakya- nın dahili siyasetini beğenmemekte e Çek milletinin, keskin bir milliyet ververlik arkasına koşturulmakta olduğunu ileri sürmektedir.

Stoyadinoviç Hükümetinin yorul- maz faaliyeti

Belgrad, 9 (A.A.) — Dün ak- am çıkan bütün gazeteler Stoyadi- oviçin huzurle Sabatz şehrinde a- lınan büyük kimyevi maddeler fab- rikasından bahsetmektedirler.

Gazeteler millî müdafaa ve iktı- sad bakımından kuvvetli ve müsta- vil bir Yugoslavya vücutte getirmek için büyük bir enerji ile çalışan Sto- yadinoviç hükümetinin yorulmaz aaliyetini tebarüz ettirmektedir.

Bergama sulh hukuk mahkemesin- den:

Bergama belediye reisi iken 14/ 5/ 938 tarihinde ölen Nafiz Özçelik 'arislerinden karısı ile bir kısım o- ğulları tarafından reddi miras tale- binde bulunulmuş olması üzerine 'erekesi tahrir ve tesbit edilmiş ol- luğundan terekede bir göna hak id- lia edenlerle borçlu ve alacaklıların- nedenî kanunun 561 inci maddesi- ne muvafık bir ay zarfında alacak ve borçlarını kayıt ettirmek üzere 938/ 5 terek numarasi ile Bergama sulh hukuk hâkimliğine müracaat et- meleri ilân olunur. 4080

mevkiini tasvire muktedir değildir. O bizimle beraber yaşıyor, hepimi- zin hatırasında, hepimizin vicdanın- da, hepimizin şuurunda yaşıyor.

Fani olan Atatürkü kaybettik, fa- kat ebedî olan, manevî olan Atatürk yaşıyor ve daima yaşayacaktır.

Atatürk öldü, Türk milleti sağ ol- sun.

Hamdi Nüzhen ÇANÇAR

İstanbul Telefon Direktörlüğün- den:

- 1 — İdare ihtiyacı için muhtelif eb'atta 29 kalem kurşunlu kara kablosu ile iki kalem deniz altı kablosu kapalı zarfla eksilt-meye çıkarılmıştır
- 2 — Muhammen bedel 146794 lira 20 kuruş, muvakkat teminat 8590 lira olup eksiltmesi 29/11/938 salı günü saat on beşte direktörlük binasındaki satış komisyonunda yapılacaktır.
- 3 — İstekliler muvakkat teminat makbuz veya banka mektubu ile kanunî vasaiki muhtevi kapalı zarflarını her gün saat on dörde kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.
- 4 — Şartnamesi 367 kuruş mukabilinde her gün levazım amir-liğimiden alınabilir. 29—11—24 3792

İzmir Lise ve Ortaokullar sa- tın alma komisyonu başkan- lığından:

Cinsi	Ton.	Fiati Lira K.	Tutarı L. K.
-------	------	---------------	--------------

Zonguldak levamarin kömürü 40 13,50 540.—
İzmir bölge san'at okulu için alınacak olan yukarıda cins ve mik- tarı yazılı kömürün 8/11/938 tarihinde yapılan açık eksiltmesine ta- lip çıkmadığından bir ay içinde pazarlıkla temin edilecektir.
Pazarlığa istihak etmek isteyenler her salı günü saat 16 da Kül- tür direktörlüğünde toplanacak olan komisyona baş vurmaları ilân olunur. 4065

İzmir inhisarlar başmüdürlü- ğünden:

8400 kilo mese veya pınar kömürü dairemizde mevcut şartna- mesine göre pazarlıkla satın alınacaktır

Muhammen fiati 4.50 - 5 kuruş teminatı 63 liradır. İsteklilerin 16/11/938 günü saat 15 de baş müdürlüğümüzdeki komisyona gel- meleri ilân olunur. 11—13 4082

İzmir Vilâyeti Muhasebei Husu- siye Müdürlüğünden:

Gaziler mahallesinin Çolak sokağında 49 tahrir numarasında ya- zılı 16 numaralı Abdullah oğ. Yusuf ile Ramiz oğ. Ademe aid 60 metre murabandaki arsaya arazi komisyonunca altmış lira kıymet takdir edilmiştir. Sahiplerinin adresi belli olmadığından keyfiyet ilâ- nen tebliğ olunur.

Dev'et Demiryollarından:

Muhammen bedelleri miktar ve cinsleri aşağıda yazılı malları komisyonda mevcut fennî şartnamelerine göre 28/11/938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 15 de açık eksiltme usulile Alsancakta 8 inci isletme binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 303 liralık muvakkat teminat vermê- leri ve kanunun tayin ettiği vesikalar ve kanunun dördüncü maddesi muvafıkla işe girme meâni kanunî bir halde bulunmadığına dair beyannamelerle komisyon reisliğine müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyonda parasız dağıtılmaktadır.

Cinsi	Miktarı	Muhammen bedeli	Tutanı
Kiremit Marsilya (tipi)	30000	5000-5500	1500-1650
Tuğla	30000	1100-1200	330-360
Kireç	(135)	1250-1500	1687.5-2025
		11—15—20—24	4081

Menemen icra memurluğundan: İzmir esnaf ve ahali bankasının Menemen belediyesinden 5000 lira alacağı temini istifası zımında Menemen belediyesinin taht tasarru- funda ve esnaf ve ahali bankası- na birinci derecede ipotekli bulunan 31 kânunusani 929 tarihi ve 54040, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 54047 No. u sekiz kita tapu senedi muvafıkla Menemen çarşısında ve İzmir cad- desinde kâin yemini Suyolcudan A- iye geçen dükkân ve yesari gene Suyolcudan Bozköylü hacı İbrahim oğlu Yusufu geçen dükkân arkası belediye dükkânları cephesi tarik bir koridor ve arkasında depolarile birlikte iki dükkânile elyevim (tel- grafhane olarak kullanılan) ve hali hazır vaziyetteki heyeti umumiyesi 3000 lira kıymeti muhammeneli kârgir telgrafhane binası ve Tasha- ne sokağında hududu tapu kaydın- da mevcut bulunan eski ve harap 45 odayı havi ve hali hazırdaki hey- eti umumiyesine 12000 lira kıyme- ti muhammeneli han ve ittisalinde hududu tapu kaydında mevcut olan harap aşşap ve önündeki 25 metre meydanlığile birlikte hali hazır vaziyetine göre takdir olunan 1000 lira kıymeti muhammeneli kahve- hane ve kesikköü cami sokağında ve hududu tapu kaydında mevcut bu- lunan kârgir demir kepenkli ve 750 lira kıymeti muhammeneli 3 No. lu

dükkân ve bitişiğinde aynı evsafı haiz 750 lira kıymeti muhammeneli hududu tapu kaydında mevcut bu- lunan 3 No. lu dükkân gene aynı sokakta yekâne muttasıl demir kepenkli kârgir ve hududlar tapu kaydında mevcut bulunan ve behe- rine 800 lira kıymet takdir olunan 7 ve 9 numaralı dükkânlar açık artırma suretile 12/12/938 tarihine müsadif pazartesi günü saat 11 de satılacaktır. Bu artırma satış bedeli muhammen kıymetinin yüzde yetmişbeşini bulmadığı takdirde en çok artıran isteklinin taahhüdü za- kalmak üzere satış 15 gün daha uzatılarak ikinci artırma 27/12/938 ta- rihine müsadif salı günü saat 11 de yapılacaktır. Bu artırmada dahi yüz- de yetmiş beşini bulmadığı takdirde 2280 numaralı kanunun hükümleri- ne göre tecil edilecektir. İşbu gayri menkul üzerinde her hangi bir se- beple hak talebinde bulunanlar elle- rindekî vesaik ile birlikte işbu ilânın tarihi ilânından itibaren yirmi gün zarfında müracaatları lâzımdır. Aksi halde hakları tapu sicilinde sabit olmayanları paraların paylaşmasın- dan hariç bırakılacaktır.

23/11/938 tarihinden itibaren şartname herkese açık bulundurulac- ktır. Yüzde iki buçuk tellâliye miş- teriyeye aiddir. Müterakim vergi, ten- ziyeye ve tanzifiyeden orman bele- diye rütumu ve vakif icariyesi artır- ma bedelinden tenzil olunur. Artı- rırmaya istihak etmek isteyenler yüz- de 7.5 pey akçesinin veya millî ban- ka mektubunu hamilen dai- remizin 938/66 No. lu dosyasına ve icra müadisine müracaatları lü- zumu ilân olunur. 4069

Doktor alınacak Devlet Demiryolları Umum Mü- dürlüğünden:

İşletmelerde münhal bulunan kısım hekimliklerine, mecburi hizmete tabi olmayan ve bu sene askerlik hizmetini bitirmiş olan gençlerden bes doktor alınacaktır.

Bu doktorlara ayda 177 lira ücret ve ikametleri için ayrıca lojman verilecektir. Lojman bulunmayan yerlerde ev kirası verilir. Kısımları dahilinde yapacakları vazife seyahatlerinde ayrıca harcırah ta alırlar.

Talip olanların bir dilekçe ile Ankarada zat işleri müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. 10-11-13-15-17 4061/4713

Izmir ithalât Gümrüğü Müdür- lüğünden:

Cinsi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	İhale günü
Müfettişlik için mefrusat	1140	86	23/11/938
Baş müdüriyet ve mülhakatı için mefrusat	4977	374	25/11/938

Izmir gümrükleri ihtiyacı için yukarıda yazılı iki kısım mefrusat 2490 numaralı kanun mucibince açık eksiltme ile mubayea edilecektir. Bu hususta fazla malûmat almak isteyenlerin ihale günlerinden evvel sabahın öğleye kadar ithalât gümrüğü levazım servisine müracaatları ve teminatlarını da gümrüğümüz veznesine yatırmaları ilân olunur. 6-11-16-22 4010

Aydın Nafia eksiltme komis- yonundan:

1 — 21/10/938 günü ihalesi yapılacak üzere eksiltmeye çıkarılan 49329 lira 51 kuruş keşif bedelli Nazillide hükümet konağı inşaatına talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:
A — Kapalı zarf usulüyle eksiltme şartnamesi
B — Mukavele projesi
C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi yapı işleri şeraiti umumiyesi
D — Fenni şartname
E — Keşif metraj cetvelleri
F — Resimler

İstiyenler bu evrakı Aydın Nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 14/11/938 tarihinde Pazartesi günü saat on beşte Aydın Nafia müdürlüğünde toplanacak komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3700 liralık muvakkat teminat vermesi ve ihaleden en az 8 gün evvel Vekâlete müracaat ederek Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası göstermesi ve müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birisiyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saat-tan bir saat evveline kadar Nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyon reisiğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak geçikme kabul edilmez. 27 2 7 11 (3918)

Devlet Demiryollarına alınacak mü- fettiş muavini müsabaka şartları

Hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müfettiş muavini alınacaktır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır.

1 — İmtihanda kazananlara 130 lira aylık verilecek ve staj müddetinin hitamında müfettişliği tasdik edilenlerin aylıkları 151 liraya iblağ olunacaktır.

2 — Müsabaka imtahanlarının yapılacağı mahaller, taliplerin adedine göre bilâhare tesbit edilecektir.

3 — Müfettiş muavini olabilmek için lâzım olan evsaf ve vesaik:

- Türk olmak,
- 40 yaşını geçmemiş olmak,
- Mühendis veya yüksek iktisad ve ticaret mektebi, Mülkiye mektebi, Hukuk veya Fen fakültesi mezunu olmak.
- İşletme merkezlerinde yapılacak sağlık muayenesinde faal hizmette çalışmaya mani bir hali olmamak.
- Askerlikte ilişiği bulunmamak,
- Fransızca, Almanca, İngilizce ve İtalyanca lisanlarından birine vakıf olmak tercih sebebidir.

Müracaatname ile birlikte ibraz edilecek vesaik:

- İstida ile 6 aded vesika fotoğrafı,
- Polisten tasdikli iyi durum kağıdı,
- Nüfus cüzdanı,
- Mektep diploması,
- Askerlik vesikası
- Makine ile yazılmış kısa tercümeihal verakası,
- Şimdiye kadar başka yerde çalışmışsa aldığı bonservis örnekleri.

Bu vesikalari eksik olanlar ve muayyen vakitte müracaat etmeyenler müsabaka imtahanına kabul edilmezler.

4 — Müsabaka imtahanları 28/11/938 tarihine müsadif pazartesi günü yapılacaktır. Talipler yazılı vesaikle en nihayet 20/11/938 tarihine kadar Sirkeci, Haydarpaşa, İzmir, Ankara, Afyon ve Adana işletme müdürlüklerine müracaat etmiş ve sıhhi muayenelerini yaptırmış olmalıdırlar.

5 — Müsabaka imtahanında: Riyaziye (Ali değil), memleketin iktisadi coğrafyası, iktisad, Türk ve Türkiye tarihi, umumî tarih ve coğrafya sorulacak ve bildiği dile ve müteakiben Türkçenin tercüme yapılacaktır.

Staj müddeti:	
1/2/3 üncü sınıf istasyon ve anbarlarda	12 ay
Hasılât servisinde	4 »
Baş müfettişlik kaleminde	2 »
Müfettiş kursunda ve imtihan	3 »
Müfettiş nezdinde	3 »
	24 »
	10-11-13-15-17
	4712/4060

Izmir Levazım Amirliği satın alma komi- syonu ilânları

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için (496000) kilo saman satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18/2. Teş./938 Cuma günü saat 15.30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti (11160) liradır. İlk teminatı (837) liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. 1 6 11 16 (3976)

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul levazım amirliğine bağlı müessesat için 3888 ton levazımın kömürünün 14/11/938 pazartesi günü saat 15 de Tophanede İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 54432 lira ilk teminatı 3971 lira 60 kuruştur. Şartnamesi 272 kuruş mukabilinde komisyonunda alınır. İsteklilerin kanunî vesikalariyle beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyonuna vermeleri. 28-1-5-11 3939

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:

- İzmir tayyare alayı birliklerinin 18,000 kilo kesilmiş sığır eti vayahud koyun eti veya burulmuş keçi eti ihtiyacı açık eksiltme suretile münakasaya konulmuştur.
- İhalesi 22/2. Teş./938 salı günü saat 15 de kıtlada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
- Tahmin edilen tutarı 4860 liradır.
- Teminat muvakkate akçesi 364 lira 50 kuruştur.
- Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
- Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikalari ve teminat muvakkatelerile birlikte ihale saatından evvel komisyonuna müracaatları. 6-11-15-20 4029

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul komutanlığına bağlı hayvanatı için 844000 kilo kuru ot satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18/2. Teş./938 cuma günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti (24898) liradır. İlk teminatı 1868 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 cü maddelerinde yazılı vesikalariyle beraber ihale günü ve ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklıda komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. 1 6 11 16 3975

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:

- Milâs, Bodrum garnizonlarının senelik ihtiyacı olan 13650 kilo sade yağına 14/10/938 saat 15 de hiç bir istekli çıkmadığından 18/2. Teş./938 Cuma günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır.
- Muhammen bedeli (13984) liradır. Muvakkat teminatı (1048) liradır.
- İstekliler Ticaret odasından alacakları Ticaret vesikalari komisyonuna ibraz edeceklerdir.
- Milâs, Bodrum sade yağları ayrı ayrı bir şartname ile ihale edileceği gibi Milâs, Bodrum sade yağları bir istekliye ihale edilebilecektir.
- İsteklilerin adı geçen gün ve saatte Milâs mal müdürlüğüne yatacakları muvakkat teminat makbuzlarıyla veya Banka mektuplarıyla birlikte Milâs Alay gazinosunda Satın Alma komisyonuna müracaatları. 1 6 11 16 (3973)

Bornova askerî satın alma komisyonundan:

- Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 9600kilo makarnaya gününde isteklisi çıkmadığından 10 gün temdidile ihalesi 14/11/938 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.
- Umum tahmin tutarı 2208 lira olup ilk teminatı 166 liradır.
- Şartnamesi her gün komisyonunda görülür.
- İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatinde teminatlarla birlikte Bornovada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4076

Bornova askerî satın alma komisyonundan:

- Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 3900 kilo şehriyeye gününde isteklisi çıkmadığından 10 gün temdidile ihalesi 14/11/938 pazartesi günü saat 16,5 da yapılacaktır.
- Umum tahmin tutarı 897 lira olup ilk teminatı 67 liradır.
- Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarla birlikte Bornovada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4077

Bornova askerî satın alma komisyonundan:

- Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 13300 kilo kuru sovana gününde isteklisi çıkmadığından 10 gün temdidile ihalesi 12-11-938 cumartesi günü saat onda yapılacaktır.
- Umum tahmin tutarı 998 lira olup ilk teminatı 75 liradır.
- Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarla birlikte Bornovada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4078

Bornova askerî satın alma komisyonundan:

- Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 25700 kilo bulgurun beher kilosuna isteklisi tarafından teklif edilen 13 kuruş fiat komisyonca pazarlığı görülmüş olmakla 10 gün temdidile ihalesi 12/11/938 cumartesi günü saat dokuzda yapılacaktır.
- Umum tahmin tutarı 2662 lira olup ilk teminatı 200 liradır.
- Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
- İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarla birlikte Bornovada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4079

Bornova Ziraat Mektebi Müdür- lüğünden:

Mektebimiz için ameli ve nazari bilgisi olan bir tütüncü ustasına ihtiyacımız vardır. Talip olanların evrakile mektep müdürlüğüne müracaatları. 4059

Izmir Belediyesi İlanları

1 — Atatürkün muhterem analarının Karşıyakadaki mezarı, başmühendislikten 50 kuruş bedel mukabilinde tedarik edilecek proje keşif ve şartnamesi veçhile tanzım edilecektir. Keşif bedeli 9989 lira 51 kuruştur. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 749 lira 25kuruş teminat makbuzıyla encümen gelirler.

2 — Halil Rifat paşa caddesinin bahribaba parkı üstünde ve Değir- mendai caddesi önünde mevcut muhafaza duvarının park tarafına alınması ve yolun esashi surette tamiri başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 760 liradır. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 57 liralık teminat makbuzıyla encümen gelirler.

3 — Dr. Hulûsi caddesinin Fevzi paşa bulvarından itibaren mimar Kemalîddin caddesine kadar olan döşe menin kesme ve adı taşlarla esashi surette tamiri başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 750 liradır. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16dadır. İştirak edecekler 56 lira 25 kuruşluk teminat makbuzıyla encümen gelirler.

4 — Basmahanede faikpaşa mahallesinin 1288 inci sokağında Karakapa caddesine kadar yapılacak 160 metre boyda kanalizasyon başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 890 liradır. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 66 lira 75 kuruşluk teminat makbuzıyla encümen gelirler.

5 — Başkâtiplikteki mali ve fenni şartnamesi veçhile itfaie için satın alınacak bir adet otopomp klavuzu kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 5500 liradır. Muvakkat teminat miktarı da 412 lira 50 kuruştur. Kapalı zarfla ihalesi 18-11-938 Cuma günü saat 16 da belediye encümeninde yapılacaktır. İştirak edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 18-11-938 Cuma günü saat 15 e kadar encümen reisiğine vermeli- ler. 28 4 8 11 3952

6 — Eşrefpaşa damlacık deresinde yapılmış olan kanalizasyon su lardan korunması için orada mevcut çukurların doldurularak imlâsi işi baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli bin liradır. İhalesi 15/11/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 75 liralık teminat makbuzu ile encümen gelirler.

7 — Eşrefpaşa Damlacık deresinde yapılmış olan istinad duvarlarının daha bir miktar yükseltilmesi işi baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1150 liradır. İhalesi 15/11/938 salı günü saat on altıdadır. İştirak edecekler 86 lira 25 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler. 26-1-8-11 3933

8 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 3420 lira bedeli muhammenli 15 inci adanın 684 metre murabbaındaki 3, 4, 5 ve 6/1 numaralı arsalarının satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

9 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 212 liralık teminat makbuzu ile encümen gelirler. 27 4 8 11 (3938)

10 — İsmetpaşa mahallesinin 828 inci sokağında yapılacak kanalizasyon baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 522 liradır. İhalesi de 29/11/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 39 lira 25 kuruşluk teminat makbuzile encümen gelirler.

11 — Dr. Mustafa enver caddesinden ayrılan 1383 ve 1386 nci sokaklarda yeniden yapılacak blokaj baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 790 liradır. İhalesi de 29/11/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 59 lira 25 kuruşluk teminat makbuzile encümen gelirler.

12 — Dr. Mustafa Enver caddesinden ayrılan 1386, 1387, 1388 ve 1379 sayılı sokaklarda yapılacak kanalizasyon baş mühendislikte tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 580 11 - radır. İhalesi de 29/11/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 43 11 - ra 50 kuruşluk teminat makbuzile encümen gelirler. 8 11 15 18 (4022)

13 — Beher metre murabbaı 605 kuruştan 980 lira 10 kuruş bedeli muhammenli 14 üncü adanın 162 metre murabbaındaki 20 sayılı arsasının satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 18/11/938 cuma günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler yetmiş üç lira yetmiş beş kuruşluk teminat makbuzur ile encümen gelirler.

14 — Belediye emlak ve akarından 1310 uncu sokakta «Müftü sokağı» 30 sayılı Kireç hanı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile ve bir sene müddetle icara verilecektir. Açık artırma ile ihalesi 18/11/938 cuma günü saat on altıdadır, ve senelik icarının muhammen bedeli de bin bir liradır.

15 — İştirak edecekler yetmiş beş lira yirmi beş kuruşluk teminat makbuzu ile birlikte encümen gelirler . 2, 8, 11, 15 3982

16 — Beher metre murabbaı 800 kuruştan 2824 lira bedeli muhammenli yedinci adanın 353 metre murabbaındaki 10 ve 11 sayılı arsalarının satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 2.12.938 cuma günü saat 16 da açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 212 liralık teminat makbuzu ile encümen gelirler. 11-15-18-29 4083

17 — İzmir dördüncü icra memurluğundan:
Kilo Cinsi
9200 Zeytin danesi

Fiati	Yekün
Lira Kuruş	Lira Kuruş
4	368

Hazinei maliyenin Bitlisli Osman aleyhine açtığı ihtiyatî haciz kararı üzerine yukarıda cins ve miktarı yazılı dokuz bin iki yüz kilo zeytin danesi Altın dağının Arapderesi mevkiinde ağaçları üzerinde 15/11/938 tarihine tesadif eden salı günü saat on dörtte açık artırma ile satılacaktır. Mahcuz yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette ikinci artırması 16/11/938 çarşamba günü aynı mahalde ev aynı saatta yapılacaktır. İstekli olanlar o gün ve saatlerde mahallinde hazır bulunacak icra memuru ile münadisine müracaatları ilân olunur. 4084

18 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

19 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

20 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

21 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

22 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

Bulunmuş fotoğraf makinesi

Bir fotoğraf makinesi bulunmuştur. Sahibi her kim ise Kantar karakolu karşısında 7 numaralı mağazada Hüseyin Dinmeze müracaat etsinler. D. 3

FEHMI**Makina Tamirhanesi**İşi söz verdiği günde teslim etmeyi prensip
edinen ve bununla iftihar eden
bir müessesedir

TELEFON : 3993

İzmir : Kestane Pazarı Demirciler
No. 67 - 69

Erkek kostüm kumaş

Pardesülerinizi ve
bayanların kürk man-
to ve Buga Yaka kürk
lerini İBRAHİMKA
RAKAŞA bakmadan
geçmeyiniz.
Odunpazarı No. 12

Doktor

Bakteryolog

A. Kemal Tonay

Bulaşıcı, salgın hastalıklar
mütehassısı

(Verem ve sare)

Basmahane polis karakolu ya-
nında 251

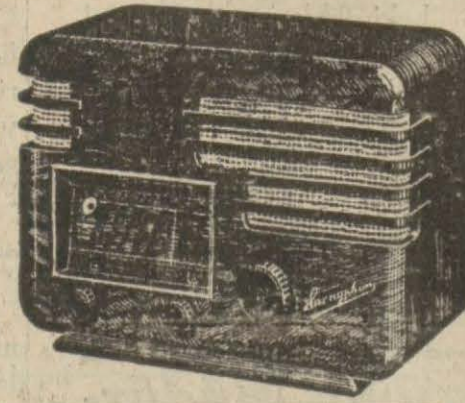
Telefon : 4115

Doktor

Demir Ali

Avrupada tetkik seyahatinden
gelmiştir. Hastalarını her gün
muayenehanesinde kabul eder.RADYO Endüstrisinde BAŞI TUTAN iki Alman markası
HORNYPHON ve BRAUN

- 1-Seste sadakat
- 2-6 ses ayarı
- 3-Kalın ve ince seste aynı berraklık
- 4-Sarfıyatta tasarruf sistemi (%30)
- 5-Munzam oparlör tertibatı
- 6-Gramofon için tertibat
- 7-Çift süratli ayar düğmesi
- 8-praziti kesen hususi toprak prizi
- 9-Yeni sistem termik sigorta
- 10-Işıklı ve isimli istasyon ayarı
- 11-Dört dilimli sihirli göz
- 12-13 metreden itibaren kısa dalga
- 13-Kısa dalgada yüksek randımanlı
anti feeding tertibatı
- 14-Motörlü tiplerde 10 otomatik
istasyon

GARANTİLİ BİR RADYO
ÇÜNKÜ

- 1- Yedek aksamı tama-
men mevcuttur.
- 2- Mükemmel tamir atöl-
yesi müşterilerin em-
rine amadedir.

Büyük bir sürpriz

1 nisan 1939 a kadar satılan 1939
modeli HORNYPHON ve BRAUN
radyoları sahiplerine büyük bir sür-
priz olmak üzere gayet zengin bir eş-
ya piyangosu tertib edilmiştir. 500 nu-
maraya isabet vaki olacaktır. Lira
1 ciye bir pırlanta platin kol saati 165
2 ciye 14 ayar altın-ceb-saati 100
3 ciye Perpetüüm P. S. otomatik
gramofon-55
4 ciye Perpetüüm P. S. 3-otomatik
gramofon 40
5 inciye Doksa marka altın 14 ayar
kadın-kol saati 50
Bunlardan başka 495 numaraya
muhtelif hedeyeler

Umumi Vekili

İstanbul, Havuzlu Han

Rikardo Levi Müessesesi

İstanbul Umumi Acentası:

Türk Elektrik Tesisatı ve Ticaret İşleri Müessesesi

OSMAN ŞAKAR

Galata mağazası : Bankalar caddesi, No. 47 Voyvoda
Han, Zemin kat
Beyazıt mağazası : Üniversite caddesi No. 28
Elektrik idaresi karşısında
Kadıköy mağazası : Muvakkitane caddesi No. 33/2

Ankarada : S. ve N. Kardas

Vilayetlerde Satış Yerleri

İzmirde	Panetti ve Pariente
Eskişehirde	İbrahim Ener
Bursada	İsak Şoef
Trabzonda	Hakkı Atmaca
Samsunda	Alâeddin Saatiçi
Kırklarelinde	Fehmi Akay
Lüleburgazda	Ali Şefik Şimşek
Edremitde	Fereli M. Öner
Erzurumda	Neşet Solak
Konyada	Mumca kardeşler
Ereğlide	Atamer Kardeşler
Zonguldakta	M. A. Gürol

HORNYPHON ve BRAUN

Radyoları bu sene daha yüksek, daha mükemmel ve
daha zarif modellerle piyasaya çıkmıştır.

HORNYPHON RADYOLARI

1939 modelerinin fiyatları: L. Vade

Tipi Prinz: 8	lambaya muadil	4 L.	135 12 Ay
> Lord: 12	>	5/6 L.	185 12 Ay
> Reks: 12	>	5/6 L.	215 12 Ay

>Olympik: 16	lambaya muadil	8 L.	285 12 Ay
--------------	----------------	------	-----------

BRAUN RADYOLARI

6	Lambal model Süper	165 12 Ay
6	> Model Süperlüks	195 12 Ay
6	> Üstte gramofonlu	250 12 Ay

PERPETÜÜN GRAMOFONLARI

Kendiliğinden 8 Plak değiştiren Elektrikli Gramofon Mobilyası

Muhtelif otomatik pikup modelleri

12 AY VERESİYE

Tariş
Şaraplarıİzmir incir ve üzüm tarım
satış kooperatifleri birliği
tarafından, geçen seneden-
beri yapılmakta olan nefis
şaraplar piyasada daima
daha fazla aranmaktadır.Tariş şarapları şarapçılık
teknığının en modern
icaplarına göre ve sihhî
şartlara tevfikan Tariş şa-
rap fabrikasında yapılmaktadır.Bilhassa halk tarafından
sevilen Sek ve Dömisek
cinslerini tavsiye ederiz.
Şarap, sihhat, neşe ve kuvvet verir.Her yerde açık ve kapalı olarak satılmaktadır. Ne-
fasetine rağmen fiyatları ehvendir. 70 ve 150 santi-
litrelik şişelerde satılır,Toptan ve perakende satış yeri: — Kemeraltı caddesi No. 71 Tariş
mağazası — İzmir Telg adresi: Tariş — İzmir Telef: 4195

Kumbara birisi

1000 yapar

TÜRKİYE
CUMHURİYETİ

ZİRAAT BANKASI

Memleket hastanesi
başoperatörü
M. Nuri ArkanAdres: İkinci Beyler sokak
fırın karşısı. Kabul saatleri
3-7 kadar. Teie: muayene-
hane 312 Evi 2980Memleket hastanesi
dahiliye mütehassısı
Dr. Celâl YarkınMuayenehane: İkinci Beyler
sokak No. 25. Telefon: 3956
Evi: Göztepe No. 1018
Telefon: 2545Doktor
Arif Yurcu
Merkez hastanesi
operatörüHastalarını saat 15 ten 19 za kadar
2 ci beyler sokak 78 N. muayeneha-
nesinde kabul eder. Tel. 3393MERKEZ HASTANESİ
GÖZ MÜTEHASSISIDoktor
Halid Baran2 inci beyler sokak, Hamam
Karşısında No. 45
Her gün 3 den 7 ye kadar
TELEFON: 3806

DAIMON FENERLERİ

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

1938 Modeli

DAIMON

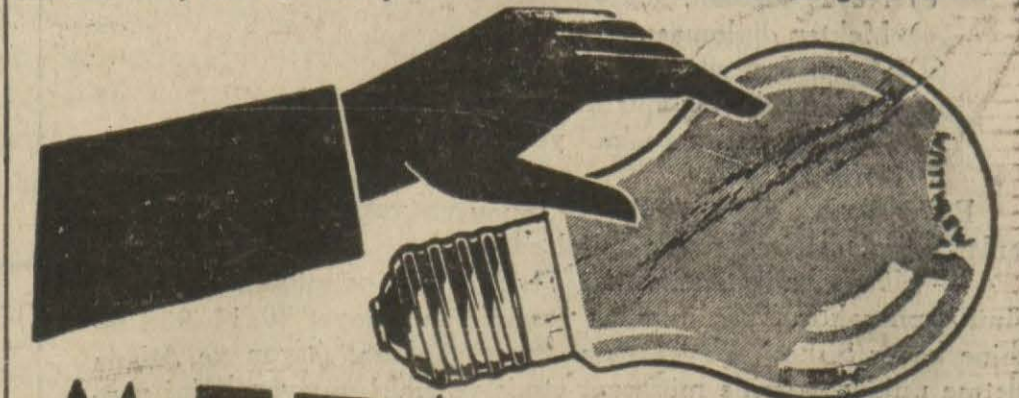
Fenerleri gelmiştir

İyi ışık almak için yalnız

DAIMON Pilleri

İLE

DAIMON Ampüllerini

Kullanınız ve her yerde DAIMON
markasına dikkat ediniz.Siz de METALLUM "D," Lambalarını
alınızHem bol ışık almış olur, hem iktisad etmiş olur, hem lamba değiştirmek
ten kurtulur, hem de sarfiyatınızın eksildiğini ilk faturada görürsünüz.

METALLUM

Tevfik Baykent

Elektrik - Telefon ve malzemesi deposu.

Siemens fabrikaları mümessili

Peştemalcılar 77 - 79 telefon 3332

G. İsmet İnönü devlet reisi seçildi ve milletin kendisine muhabbet ve bağlılığını gösteren tezahürat arasında yemin etti

BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN BUGÜNKÜ İÇTİMAİ ÇOK HAZINDI

Büyük devlet reisimiz nutuklarında dediler ki:

"Sükûn, emniyet ve istikrar içinde çalışmaktan başka kaygısı olmıyan ulusumuzu sükûn ve emniyet içinde bulundurmak en mühim vazifemizdir.,,

Ankara, 11 (Hususi muhabirimizden telefonla) — Türkiye Büyük Millet Meclisi, bu sabah saat 11 de Reiscumhur vekili ve Büyük Millet Meclis reisi B. Abdülhalik Rendanın başkanlığında toplanmıştır. Bu içtima Büyük Millet Meclisinin ilk teşekkülündenberi emsali görülmiyen hazin bir manzara arz ediyordu.

Meclis, derin bir teassür içinde idi. Her zaman localarında görülen Büyük Şefin ebedi yokluğu, meclisin bütün havasında, meb'uslarımızın bütün çehrelerinde matemî bir şekilde kendini hissettiriyordu.

Yoklama yapıldıktan sonra, Meclis reisi B. Abdülhalik Renda; Büyük Şef Atatürkün ölümünü bildiren Başvekâletin tezkeresini okudu ve müdavi - müşavir tabibler tarafından verilen raporu da tekrar ettikten sonra gözyaşları arasında şunları söyledi:

«Sayın arkadaşlar,
Büyük Halâskârımızın ölümünden hepimiz, bütün milletin duyduğu elemnin ne kadar büyük ve derin olduğunu dünündenberi gerek kendimizde gerek milletimizde gördüğümüz büyük acılarla anıyoruz.

Bugün burada bunun için çok lakırdı söylemek imkânı, teskilâtı esasıye kanununun bize emrettiği vazife dolayısıyla yoktur. Başka bir gün bunu yerine getiririz. Teskilâtı esasıye kanununun bize emrettiği vazifeyi ifa etmek de en büyük bir vecibedir.

Bundan evvel, çok aziz ve büyük ölünün hatırasını tebelen beş dakika ayakta ve sükûtte kalmamızı istirham ederim.»

Bu son sözler üzerine bütün meb'uslar ve meclisi takip edenler ayak kalktılar. Artık teassüre hakim olmak imkânı kalmamıştı. Gözyaşları ve hicranlıklar başladı.

Millet Meclisi, baştan başa ağlıyordu.

Hicranlıklar arasında beş dakika süren bu sükûttan sonra, Meclis reisi B. Abdülhalik Renda tekrar söz alarak:

— Teşkilâtı esasıye kanununun 34 üncü maddesi mucibince Reiscumhur intihabına başlıyoruz.»

Dedi ve sayıların isimleri okunarak rey toplanmaya başlandı.

Reyler tamamen toplandıktan sonra, Büyük Millet Meclisi reisi:

— Rey vermıyen arkadaş var mı?

Diye sordu. Müteakiben:

— Rey vermıyen kalmadı arkadaşlar. Şimdi kur'a ile dokuz arkadaş seçeceğim. Tasnifi âra burada, âleni olarak yapılacaktır.

Dedi. Ve kur'a çekti.

Tasnif komisyonuna;

İsmail Mehmed Ulu (Sivas), Mebrüre Günay (Afyon); Faik Soy- lu (Niğde), Hüriye Önez (Diyarbakır); Yahya Galip Kargı (Ankara); İsmail Hakkı Veral (Sinop); Numan Aksoy (Antalya); Nuri Göktepe (Aydın); İsmet Eker (Çorum) seçildiler.

Meclis reisi, komisyona:

— Arkadaşlar lütfen burada tasnifi ârayı yapınlar.

Dedi. Tasnif on dakika sürdü.

Müteakiben B. Abdülhalik Renda neticeyi şu sözlerle bildirdi:

— Neticeyi ârayı arz ediyorum. reye 348 arkadaş iştirak etmiştir.

348 reyle ve ittifaqla Malatya meb'usu General İsmet İnönü Reiscum- hurluğa intihap edilmiştir.

Kendilerine haber vermek ve burada yemine davet etmek üzere

(20) dakika celseyi tatil ediyorum.

Netice alkışlarla karşılandı.

20 dakika sonra Meclis reisi Abdülhalik Renda, celsenin açıldığı- nı bildirdi. Biraz sonra, Meclis kapısında görülen Reiscumhur General İsmet İnönü, coşkun tezahüratla ve alkışlar arasında kürsüye doğru ilerledi ve şu suretle yemin etti:

«Reiscumhur sıfatıyla Cumhuriyetin kanunlarına ve Hakimi- yeti milliye esaslarına riayet ve bunları müdafaa, Türk milletinin saa- detine sadıkâne ve bütün kuvvetle sarfı mesai, Türk devletine teveccüh edecek her tehlikeyi kemali şiddetle men, Türkiyenin şan ve şere- finin vikaye ve ilaya ve duruhde ettiğim vazifenin icabatına hasrı nefes etmekten ayrılmıyacağma, namusum üzerine söz veririm.»

(Alkışlar ve Allah muvaffak etsin sözleri)

Reiscumhur G. İsmet İnönü- nün Meclisteki hitabeleri

Atatürkün fevkalâde sıfatını, bugünkü Türkiye- nin bünyesinde tam ve temiz eserlerle görüyoruz.

"Türk milletini büyük bir medeniyet seviyesine yükseltmiş, feyizli terakki yolları açmış olan inkılâplar, kalp ve vicdanımızın en aziz varlıklarıdır.,,

"Sulh ve terakki yolunda bütün gayretlerini vakfetmiş olan mil- let, mecbur olursa geçmiş kahramanların yaptıkları gibi, yeni kahramanlarla dolu olan göğsünü zaferlerle süslemeğe hazırdır.,,

Atatürk adı ebediyen içimizde yaşayacaktır

Ankara, (Hususi muhabirimizden: Telefonla) — Reiscumhur Ge- neral İsmet İnönü, B. M. Meclisinde yemin ettikten sonra şu vezir hi- tabede bulunmuşlardır:

— Büyük Türk milletinin muhterem vekilleri;
Arkadaşlığınızla müftechir olan ve bahtiyarlık bulan bu arkadaş- nıza, devletin en yüksek vazifesini tevcih etmek nezaketini gösterdi- niz. Sizlere çok samimi şükranlarımı takdim ederim.

Şimdiden omuzlarımda ağırlığını hissettiğim vazifeyi ifa ederken, Türk milletinin yükselmesi için sarfedeceğim mesai, sizin yardım- nızla olacaktır.

Bu anda Atatürkün hatırası, teselli bulmaz acılarla dolu olan kalbimizin derinliklerinde yaşıyor.

Atatürkün fevkalâde sıfatını, bugünkü Türkiyenin bünyesinde tam ve temiz eserler olarak görüyoruz.

Bu büyük evladı yetiştiren milletimizin içinde, Kemal Atatürk adı, sevgi ile ebediyen yaşayacaktır.

Şükran ve tazim hislerimi ifadeye çalışan sözlerimle, sizin muhab- bet duygularınıza da tercüman olduğuma eminim.

Muhterem arkadaşlar;

Devlet ve milletimizin, insaniyet ve medeniyetin asil hedeflerine doğru durmadan ilerleyip yükselseceğine kat'i inancım vardır.

Büyük ve kahraman bir milletin hizmetinde bulunuyoruz. Türk

vatanının ve Türk milletinin hiçbir tecavüze tahammül etmez, hiçbir şartla milli haklarından vazgeçmez mahiyeti, her zamandan ziyade bugün...

(Alkışların şiddetinden cümlelerin tamamını tesbit etmek imkânı

olmadı)

Türk milletinin devlet kurmak, vatan korumak kudreti, kendi cev- herindeki faziletlere istinad eden yaratıcı ve yapıcı bir millettir. Sulh ve terakki yolunda bütün gayretlerini vakfetmiş olan millet, mecbur olursa, geçmiş kahramanların yaptıkları gibi, yeni kahr- amanlarla dolu olan göğsünü zaferlerle süslemeğe hazırdır.

Türk milletini az zamanda büyük bir medeniyet seviyesine yük- seltmiş, feyizli terakki yolları açmış olan inkılâpçılar, kalb ve vicdanı- mızın en aziz varlıklarıdır.

Arkadaşlar;

Millet hizmetinde vazifelerin iyi görülmesi, ulusun hâşha kaygı- dır. Sükûn, emniyet ve istikrar içinde çalışmaktan başka kaygısı olmı- yan ulusumuzu,, sükûn ve emniyet içinde bulunduracağı en mübîn bir vazife biliyoruz.

Vatandaşlar arasında sevgi ve samimiyeti derinleştirmeyi en se- reflî bir vazife sayıyoruz.

Arkadaşlar,

Türk milletinin en feyizli hazinesi B. M. Meclisidir. Geçmişte bü- yük güçlükleri yenen meclis, gelecekte de zafer ve saadetlerin başlı- ca kaynağı olacaktır.»

(Şiddetli ve sürekli alkışlar)

Sefirler Reiscumhur konağında defteri mahsusı imzaladılar

Ankara, 11 (Telefonla) — Ecnebi devletler sefirleri, öğleden son- ra Reiscumhur konağına gidrek, açılan defteri mahsusı isimlerini kaydeylemişlerdir.

Memleketin her tarafında 101 pare top atıldı

Ankara, 11 (Telefonla) — Malatya sayısalı General İsmet İnönü- nün Riyaseticumhur makamına geçmesi dolayısıyla memleketin her tarafında kanunen yüz bir pare top atılmıştır.

Çemberlayn

Umumî sulh plânı hazırlıyor

Sivil halka taarruzları için muahedeler yapılacak

Berlin. (Hususî) — Uta Pres servisin bildirdiğine göre, İngiltere başvekili B. Çemberlayn, devletler arasında tahdidi teslihati temin etmek üzere (umumî bir sulh plânı) hazırlamakla meşgul olmaktadır.

B. Çemberlayn; herşeyden evvel sivil halkın zehirli gazlardan korunması ve tayyare taarruzlarının menî için devletler arasında muahedeler yapılmasını tasavvur etmekte ve aynı zamanda tayyare imalatının da tahdidi üzerinde durmaktadır.

Bu plânın Berlin siyasi mehafilinde iyi bir tesir husule getirdiği de bildirilmektedir.

Fransız sosyalistleri

Cumhuriyetçi İspanyanın işesini istiyorlar

Paris, 9 (Radyo) — Cumhuriyetçi İspanya arazisindeki göntüllülerin geri çekilmesi için sosyalist partisinin İra komitesi tarafından teşebbüslerde bulunulacaktır. Aynı zamanda, hükümetten İspanyadaki sivil halkın işesinin temini istenecektir.

Ecnebi devletler mümessilleri

Reisicumhur Vekili Abdülhalik Rendayı ziyaret ettiler

Ankara, 10 (A.A.) — Bu gün bütün ecnebi devlet mümessilleri Reisicumhur vekili ve B. M. Meclisi reisi Abdülhalik Rendayı ziyaret ederek defteri mahsusı imzalamışlardır.

(Beneş) hatalı mı hareket etti?

Yedi kişilik bir komisyon tetkikat yapacak

Prag, 10 (Radyo) — Çekoslovak ya şabik cumhur reisi Beneş, Hitlerin ve Mussolinin tavsiyesi ve hilele neden dolayı ekalliyetler meselesini hüsnü suretle halletmediğini tetkik etmek üzere yedi kişilik bir komisyon teşekkül etmiştir.

Fransuva Ponse Yarın kral Viktor Emanoele itimatnamesini verecek

Roma, 10 (Radyo) — Hariciye nazırı Kont Ciyano, bu sabah Fransız sefirini Fransuva Ponseyi kabul etmiştir. Fransuva Ponse, cumartesi günü Kral Viktor Emanuel tarafından kabul edilecek ve itimatnamesini verecektir.

Yangın kurbanları Pazartesi günü merasimle gömülecekler

Paris, 10 (Radyo) — Marsilya yangınında ölen elli kişi, paartesi günü büyük merasimle gömüleceklerdir. Cenaze merasiminde, yalnız dahiliye nazırı Alber Saro bir söylev verecektir. Cenaze merasimi esnasında asayişin temini için üçbin polis tefrik edilmiştir.

Başvekil Ankara'ya döndü

B. Celâl Bayar, Reisicumhur vekili ve Millet meclisi reisini ziyaretten sonra Vekiller heyetini topladı

Ankara, 10 (A.A.) — Başvekil Şükrü Kaya, vekiller, müfkiye ve askerî Celâl Bayar, bu akşam saat 23,30 da İstanbuldan şehrimize dönmüştür.

Başvekil Celâl Bayar, istasyonda kendisini karşılamaya gelen reisicumhur vekili ve büyük millet meclisi reisi Abdülhalik Rendayı, dahiliye vekili ve parti genel sekreteri Celâl Bayar, burada büyük matem-

imiz karşısında duydukları teessürün bir ifadesi olmak üzere heyet halinde kendisini beklemekte olan büyük ve orta elçilerle atesemflerlerin taziyelerini kabul etmiştir.

Başvekil Celâl Bayar, istasyondan

doğruca büyük millet meclisine gelerek, reisicumhur vekili ve büyük millet meclisi reisi Abdülhalik Rendayı ziyaret etmiş, bu ziyareti müteakip vekiller heyeti, büyük millet meclisinde bir içtima akteylemiştir.

Almanya'da Yahudilerin Havraları yakıldı, mağazaları yağma edildi

Doktor Göbels bir beyanname neşretti

Viyanada pasaportlarını vize ettirmek için İngiliz konsoloshanesine koşan bir kafile Yahudi, zabıtaca tutuldu. Bunlardan 22 si intihar etti

Paris, 10 (Radyo) — Bir yahudi tarafından öldürülen Almanyanın bütünü yahudileri toplamağa başlamıştır. Von Ratn cenazesi, sefarethanenin teğrifat salonunda, bir Alman bayrağına sarılmış olduğu halde teşhir edilmiştir.

Cenaze, Cumartesi günü Berline götürülerek merasimle defnedilecektir. Berlin, 10 (Radyo) — Von Ratn ölümü münasebetiyle Almanyanın bir çok şehirlerinde yahudiler aleyhine nümayişler yapılmıştır. Burada, mevcut on iki havradan dokuzu tahrip edilmiş; Baden, Payrut, Hamburg ve Münih'tekiler de yakılmıştır. Yahudi mağazalarına hücum eden halk, bu mağazaların camlarını parçalamıştır.

Dün gece, yataklarından kaldırılan yüzlerce yahudi, tecavüzdün kurbanları için karakollara muhafaza altına alınmıştır. Hükümet, geç vakit bir beyanname neşretmiş ve yahudiler aleyhindeki taşkınlıklara son verilmesi lüzumunu bildirmiştir. Berlin, 10 (Radyo) — Propaganda nazırı Göbels, yahudiler hakkında acil tedbirler alınacağını söylemiştir.

Alman matbuatı, yahudiler aleyhine ateş püskürmeğe başlamıştır. Volkise Beobahter gazetesi, alelade bir cinayet karşısında değil, yahudilerin siyasi bir hareketi müvacehesinde bulunulduğunu kaydetmiş ve bu münasebetle de Paris zabıtasına yüklenmiştir. Viyana, 10 (Radyo) — Yahudiler aleyhine şiddetli nümayişler yapılmıştır. Biri müstesna olmak üzere

Kral Karol Salı günü Londraya gidiyor

Londra, 10 (Radyo) — Romanya kralı Karol, refakatinde veliahd Grand Voyvod Mihail ile hariciye nazırı Petresko Komnen, oldukları halde gelecek hafta salı günü buraya gelecek ve Viktorya istasyonunda bizzat kral Jorj ve kardeşi Dük dö Gloucester taraflarından karşılanacaktır. O gün, Buckingham sarayında bir kabul resmi yapılacak ve ertesi gün, kral tarafından bir ziyafet verilecektir.

Kral Karol, cuma günü saat 18 de Bükreşe dönmek üzere Londraya terk edecektir.

Belçika İlk harp gemisini yapıyor

Brüksel, 10 (Radyo) — Belçika hükümeti, Hobeken tersanelerinde ilk harp gemisini yapmağa karar vermiştir. Bu gemi, bir destoyerdir.

Berlinin garp cihetindeki yahudi mahalleleri, bir harabe haline gelmiştir.

Münih'teki yahudi bankası yağma edilmiş ve bu bankanın ikinci müdürü, korkusundan kendisini öldürmüştür.

Lapığ ile Eşte de büyük arbedeler olmuş ve havralar yakıldık-tan sonra, hahamların kitap ve elbi-

Filistin için toplanacak olan konferans

Londra gazeteleri, bu mes'ele etrafında leh ve aleyhte uzun makaleler yazıyorlar

Paris, 10 (Radyo) — İngilterenin Filistin meselesi hakkında toplanmağa karar verdiği konferansa büyük ehemmiyet atfolunmaktadır.

Alakadar mehafillere söylendiğine göre, konferansın ne zaman toplanacağı belli değildir.

Konferans hakkındaki teşebbüsten bahsederek uzun makaleler yazan İngiliz gazeteleri, leh ve aleyhte mütealeleler serdediyorlar.

Deyli Telgraf, İngilterenin Filistin'i ikiye taksim etmek plânından vaz geçmekle büyük bir kıyasat gösterdiğini yazmakta ve bu işin, toplanacak olan konferansa hal edileceği ümidini beslemektedir. Aynı gazete diyor ki:

«Arapların konferanstan sonra tekrar şiddete müracaat etmeleri

muhtemeldir. Fakat o zaman alınacak tedbirlerden İngiltere hiç bir mesuliyet kabul etmez.»

Taymiş gazetesi, toplanacak olan konferansa Filistine komşu diğer Arap devletlerinin de iştirak etmelerini tavsiye etmektedir.

Londra, 10 (Radyo) — İngiltere, Filistin için toplanacak olan konferansa bütün garp hükümetlerinden murahhas isteyecektir. Yalnız, Filistin baş müftüsüyle Arap çetelerinin konferansta temsil edilmelerine müsaade etmeyecektir.

Londra, 10 (Radyo) — Deyli Ekspres gazetesi, Filistin meselesi hakkında yazdığı makalede diyor ki:

«Filistin meselesinin halli için bir konferans toplamak istemek, yirmi sene evvelki vaziyete dönmek demektir. Fakat ne gariptir ki, yirmi sene evvel Araplar lehimize olduğu halde, şimdi aleyhimizdedir.»

Müstemlekeler komisyonu

Salı günü toplanacak

Paris, 10 (Radyo) — Müstemlekeler komisyonu, salı günü toplanacaktır. Müstemlekeler nazırı (Mandel), Almanyanın müstemele talebi hakkında uzun uzadıya beyanatta bulunacaktır.

Amiral Horti Bugün Kasa şehrine gidiyor

Budapeşte, 10 (Radyo) — Macar ordusu, Çekoslovakya arazisinden Macaristana ayrılan şehir ve kasabalarının işgalini bu akşam bitirmiş ve Kasa şehrine girmiştir.

Kral naibi amiral Horti, yarın Kasa şehrine gidecek ve kendisini bütün ayan ve mebusanla nazırlar ve Macaristanın en büyük adamları takip edecektir.

Kral naibi ile ayan ve mebusan Kasa şehrine dört husuf tren götürecektir.

Amiral Horti, Kasaya varır varmaz, bütün müessesat ve fabrikalar kapanacak büyük şenlikler başlayacaktır.

Ecnebi devletler mümessilleri teessürlerini bildirdiler

Sefirler, ziyafet vermeyecekler ve kabul resimleri yapmayıp, teessürlerinin bir nişanesi olmak üzere Başvekilimizi istasyonda heyet halinde karşılayarak taziyette bulunacaklardır.

Ankara, 10 (A.A.) — Memleketimizdeki bütün ecnebi devlet mümessilleri Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Arasa millî matemimize samimî iştiraklerini bildiren taziyeye mektupları göndermişlerdir.

Ankara, 10 (A.A.) — Haber alındığına göre duayyen bulunan Afgan büyük elçisi ekşelâns Sultan Ahmed Hanın riyasetinde toplanan ecnebi devlet mümessilleri bugünden itibaren cenaze merasiminin hitamına kadar ziyafet vermeyeceği, kabul resimleri yapmayacağı, elçiliklere yarı bayrak çekmeği ve teessürlerine bir nişane olmak üzere bu akşam İstanbuldan avdet etmekte olan Başvekil Celâl Bayarı istasyonda heyet halinde karşılamaya ve Büyük Millet Meclisinin yarınki toplantısında da bulunmağa kararlaşmışlardır.

Ankara, 10 (A.A.) — Bugün saat 17 de Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Arasa Ankaradaki ecnebi diplomatlarını heyet halinde kabul etmiştir.

Duayyen bulunan Afgan büyük elçisi ekşelâns Sultan Ahmed Han diplomatlar heyeti namına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Bay Vekil, Gerek kendi namına gerekse duayyeni bulunduğum diplomatlar heyeti namına ve temsil ettiğimiz memleketer namına zati devletimiz bu matemimizden dolayı derin teessürlerimizle samimî taziyetlerimizi arz ederim.

Şunu da zati devletimize arz etmek isterim ki bu büyük dünya adamının ziyat sizin milletiniz gibî her birimizin milletini de son derece müteessir etmiştir. Bütün kalbimizle bu payansız kederinize is-

tirak ediyoruz. Hariciye Vekili Dr. Tevfik Rüştü Arasa cevap olarak demiştir ki:

Bay Duayyen, Büyük elçiler, orta elçiler, maslahatgüzarlar,

Mümtaz mümessilleri bulunduğunuz dost memleketer namına gerek kaybettüğümüz Ulu Şefimiz gerek onun ölmeye eseri olan Türkiye Cumhuriyeti hakkında gösterdiğiniz bu derin ve müessir sempati tezahürü Türk milletinin ve cumhuriyet hükümetinin ruhuna menkuş kalacaktır.

Samimî taziyetlerinizden dolayı bütün kalbime teşekkür ederim.

Ankara, 10 (A.A.) — Atatürkün ölümü dolayısıyla gerek Ankarada ve gerek mülhakattaki bütün resmî daireler, elçilikler, konsolosluklar, Parti evleri ve Halkevleri bayraklarını yarıya indirmişlerdir.

İktisad

Yaş sebze ve meyva

En müsait şartlara malik olduğumuz halde, iktisadi manâsile bir yaş meyve ve sebze memleketi olmadığımız, saklanması caiz olmayan açık bir hakikattir.

Adalar denizi sahili baştan başa yaş meyve ve sebze için müsait bir vaziyettedir. İzmir civarı ise başı başına bir ehemmiyeti haizdir.

Hele Bodrum, Marmaris, Fethiye, Köyceğzin meyve yetiştirmek hususundaki yüksek kabiliyetini ve hususiyetini, buna rağmen uğradığı büyük ihmalî hiç mezbubahsetmiyelim.

Yaş meyve ve sebze için rakip memleketer seviyesine çıkabilmek için bütün imkânlarla malik bulunuyoruz.

Fakat bütün bu imkânlarla rağmen, ihracattan sarfınazar, büyük şehirlerimizde limonun, portakalın, mandalın tanesi beş kuruş, on kuruştur.

Ihracat mevzuunda ötedenberi şu esas üzerinde çok durulmuştur: Yabancı pazarlar, nefis olmakla beraber meyvelerde şekil ve renk güzelliği aranmaktadır. Bunun için, yaş meyve ve sebze ihracatının inkişafında, beynelmil piyasanın istediği cinslerin yetiştirilmesi birinci planda gelmektedir. Yaş meyve ihracatına inkişaf vermeye çalışan ve muvaffak olan üzüm kurumu buna daha iyi anlamıştır ve müstahsil de anlatmağa çalışmıştır.

Bu çalışmadan da öğreniyoruz ki, yerli cins meyve ve sebze türlerinin ıslah ile haricîten fidan ve tohum getirmek, toprağın verim kabiliyetine göre sağlam bir bilgi içerisinde mahsul yetiştirmek, yapılacak işlerin başında geliyor.

Kurum, zannederek, haricîten fidan getirmiş ve müstahsil dağıtmıştır. Lâkin bu güzel başlangıcı, bütün memlekete şamil bir vaziyette devam ettirmek icabeder. Bütün meyve mînakalarına dağıtılmak üzere haricîten fidan getirmek için bazı kolaylıklara ihtiyaç vardır. Hiç olmazsa, serbest döviz kolaylığı temin olunmalıdır.

Ziraat kongresinde bahsedileceğine şüphe etmediğimiz bu mevzuun, ziraat teşkilâtımıza ehemmiyetle ele alınacağını ümit ediyoruz.

N. B.

İspanya harbi Frankistler, Ebr cephesinde dün de ileri harekâta devam ettiler

Paris, 10 (Radyo) — Frankistler Ebr cephesinde ileri harekâta devam ederek yedi yüz esir almışlardır.

Segr nehrinin karşıki sahiline geçerek mukabil taarruza kalkışan cumhuriyetçilerin, büyük zayıfla püskürtüldükleri haber veriliyor.

Frankistler, Sanmondayı tekrar bombardıman etmişlerdir.

İtalyadan çıkacak Yahudiler

Roma, 10 (Radyo) — Nazırlar meclisi, bugün de toplanmış ve faşist meclisinin irk hakkındaki kararlarını tasvip etmiştir.

Tasvip olunan kararlara göre, İtalyayı terkedecek olan Yahudiler, martın 12 sinde İtalyadan çıkmış bulunacaklardır.

ANADOLU

Günlük siyasi gazete

Sahib ve Başmuharriri HAYDAR RÜŞDÜ ÖKTEM Umumi neşriyat ve yazı işleri müdürü Hamdi Nâzhat Çançar

IDAREHANESİ İzmir İkinci Beyler sokak C.Halk Partisi binası içinde Telgraf: İzmir — ANADOLU Telefon 2776. Posta kutusu: 435

ABONE ŞERHATİ Yılıgi 1400, altı aylığı 800 kuruştur

Yabancı memleketer için senelik sbone ücreti 27 liradır

ANADOLU MATBAASINDA BASILMIŞTIR

Doktor alınacak Devlet Demiryolları Umum Mü- dürlüğünden:

İşletmelerde münhal bulunan kısım hekimliklerine, mecburi hizmete tabi olmayan ve bu sene askerlik hizmetini bitirmiş olan gençlerden beş doktor alınacaktır.

Bu doktorlara ayda 177 lira ücret ve ikametleri için ayrıca lojman verilecektir. Lojman bulunmayan yerlerde ev kirası verilir. Kısımları dahilinde yapacakları vazife seyahatlerinde ayrıca harçurah ta alırlar.

Talip olanların bir dilekçe ile Ankara'da zat işleri müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. 10-11-13-15-17 4061/4713

Izmir ithalât Gümrüğü Müdür- lüğünden:

Cinsi	Muhammen	Muvakkat	İhale günü
	bedeli	teminat	
Müfettişlik için mefruşat	1140	86	23/11/938
Baş müdüriyet ve mülhakatı için mefruşat	4977	374	25/11/938

Izmir gümrükleri ihtiyacı için yukarıda yazılı iki kısım mefruşat 2490 numaralı kanun mucibince açık eksiltme ile mübaya'e edilecektir. Bu hususta fazla malûmat almak isteyenlerin ihale günlerinden evvel sabahtan öğleye kadar ithalât gümrüğü levazım servisine müracaatları ve teminatlarını da gümrüğümüz veznesine yatırmaları ilân olunur. 6-11-16-22 4010

Aydın Nafia eksiltme komis- yonundan:

1 — 21/10/938 günü ihalesi yapılmak üzere eksiltmeye çıkarılan 49329 lira 51 kuruş keşif bedelli Nazilide hükümet konağı inşaatına talip çıkmadığından yeniden eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid şartname ve evrak şunlardır:

A — Kapalı zarf usulüyle eksiltme şartnamesi

B — Mukavele projesi

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi yapı işleri şeraiti unvanı

D — Fenni şartname

E — Keşif metraj cetvelleri

F — Resimler

İstiyenler bu evrakı Aydın Nafia müdürlüğünde görebilirler.

3 — Eksiltme 14/11/938 tarihinde Pazartesi günü saat on beşte

Aydın Nafia müdürlüğünde toplanacak komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulüyle yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3700 liralık muvakkat teminat vermesi ve ihaleden en az 8 gün evvel Vekâlete müracaat ederek Nafia Vekâletinden alınmış yapı müteahhitliği vesikası göstermesi ve müteahhidin bizzat diplomalı mühendis veya mimar olması veya bunlardan birisiyle müştereken teklif yapması ve mukaveleyi birlikte imza etmesi lâzımdır.

6 — Teklif mektupları yukarıda üçüncü maddede yazılı saat-ten bir saat evveline kadar Nafia dairesine getirilerek eksiltme komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet üçüncü maddede yazılı saata kadar gelmiş olması ve dış zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış olması lâzımdır. Postada olacak geçikme kabul edilmez. 27 2 7 11 (3918)

Devlet Demiryollarına alınacak mü- fettiş muavini müsabaka şartları

Hareket müfettişi yetişmek üzere müsabaka ile müfettiş muavini alınacaktır. Müsabaka şartları aşağıda yazılıdır.

1 — İmtihanda kazananlara 130 lira aylık verilecek ve staj müddetinin hitamında müfettişliği tasdik edilenlerin aylıkları 151 liraya iblağ olunacaktır.

2 — Müsabaka imtihanlarının yapılacağı mahaller, taliplerin adedine göre bilâhare tesbit edilecektir.

3 — Müfettiş muavini olabilmek için lâzım olan evsaf ve vesâik:

a) Türk olmak,

b) 40 yaşını geçmemiş olmak,

c) Mühendis veya yüksek iktisad ve ticaret mektebi, Mülkiye mektebi, Hukuk veya Fen fakültesi mezunu olmak,

ç) İşletme merkezlerinde yapılacak sağlık muayenesinde faal hizmette çalışmaya mani bir hali olmamak.

d) Askerlikte ilişkisi bulunmamak,

e) Fransızca, Almanca, İngilizce ve İtalyanca lisanlarından birine vakıf olmak tercih sebebidir.

Müracaatname ile birlikte ibraz edilecek vesâik:

a) İstida ile 6 adet vesika fotoğrafı,

b) Polisten tasdikli iyi durum kağıdı,

c) Nüfus cüzdanı,

ç) Mektep diploması,

d) Askerlik vesikası,

e) Makine ile yazılmış kısa tercümeihal verakası,

f) Şimdiye kadar başka yerde çalışmışsa aldığı bonservis örnekleri.

Bu vesikaları eksik olanlar ve muayyen vakitte müracaat etmeyenler müsabaka imtihanına kabul edilmezler.

4 — Müsabaka imtihanları 28/11/938 tarihine müsadif pazartesi günü yapılacaktır. Talipler yazılı vesâikle en nihayet 20/11/938 tarihine kadar Sirkeci, Haydarpaşa, İzmir, Ankara, Afyon ve Adana İşletme müdürlüklerine müracaat etmiş ve sıhhi muayenelerini yaptırmış olmalıdırlar.

5 — Müsabaka imtihanında: Riyaziye (Ali değil), memleketin iktisadi coğrafyası, iktisad, Türk ve Türkiye tarihi, umumî tarih ve coğrafya sorulacak ve bildiği dile ve müteakiben Türkçedeki tercüme yapılacaktır.

6 — Staj müddeti:

1/2/3 üncü sınıf istasyon ve anbarlarda 12 ay

Hasılât servisinde 4 >

Baş müfettişlik kaleminde 2 >

Müfettiş kursunda ve imtihan 3 >

Müfettiş nezdinde 3 >

— 24 >

10-11-13-15-17 4712/4060

Izmir Levazım Amirliği satın alma komi- syonu ilânları

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için (496000) kilo saman-satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18/2. Teş./938 Cuma günü saat 15.30 da yapılacaktır. Muhammen kıymeti (11160) liradır. İlk teminatı (837) liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ü maddelerinde yazılı vesikalarıyla beraber ihale günü ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna vermeleri. 1 6 11 16 (3976)

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul levazım amirliğine bağlı müessesat için 3888 ton levazım kömürünün 14/11/938 pazartesi günü saat 15 de Tophane'de İstanbul levazım amirliği satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır. Hepsinin tahmin bedeli 54432 lira ilk teminatı 3971 lira 60 kuruştur. Şartnamesi 272 kuruş mukabilinde komisyonundan alınır. İsteklilerin kanunî vesikalarıyla beraber teklif mektuplarını ihale saatından bir saat evvel komisyonuna vermeleri. 28-1-5-11 3939

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
1 — İzmir tayyare alayı birliklerinin 18,000 kilo kesilmiş siğir eti yayahud koyun eti veya burulmuş keçi eti ihtiyacı açık eksiltme suretile münakasaya konulmuştur.
2 — İhalesi 22/2. Teş./938 salı günü saat 15 de kıladada İzmir levazım amirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır.
3 — Tahmin edilen tutarı 4860 liradır.
4 — Teminat muvakkate akçesi 364 lira 50 kuruştur.
5 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
6 — İstekliler ticaret odasında kayıtlı olduklarına dair vesika göstermek mecburiyetindedirler.
7 — Eksiltmeye iştirak edecekler 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ü maddelerinde ve şartnamesinde yazılı vesikaları ve teminat muvakkatelerile birlikte ihale saatından evvel komisyonuna müracaatları. 6-11-15-20 4029

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
İstanbul komutanlığına bağlı hayvanatı için 844000 kilo kuru ot satın alınacağından kapalı zarfla ihalesi 18/2. Teş./938 cuma günü saat 15 te yapılacaktır. Muhammen kıymeti (24898) liradır. İlk teminatı 1868 liradır. Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir. İsteklilerin ilk teminat makbuzu veya mektuplarıyla 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ü maddelerinde yazılı vesikalarıyla beraber ihale günü ve ihale saatından en az bir saat evveline kadar teklif mektuplarını Fındıklı'da komutanlık satın alma komisyonuna gelmeleri. 1 6 11 16 3975

Izmir levazım amirliği satın alma komisyonu reisliğinden:
1 — Milâs, Bodrum garnizonlarının senelik ihtiyacı olan 13650 kilo sade yağına 14/10/938 saat 15 de hiç bir istekli çıkmadığından 18/2. Teş./938 Cuma günü saat 16 da pazarlıkla alınacaktır.
2 — Muhammen bedeli (13984) liradır. Muvakkat teminatı (1048) liradır.
3 — İstekliler Ticaret odasından alacakları Ticaret vesikalarını komisyonuna ibraz edeceklerdir.
4 — Milâs, Bodrum sade yağları ayrı ayrı bir şartname ile ihale edileceği gibi Milâs, Bodrum sade yağları bir istekkiye ihale edilebilecektir.
5 — İsteklilerin adı geçen gün ve saatte Milâs mal müdürlüğüne yatacakları muvakkat teminat makbuzlarıyla veya Banka mektuplarıyla birlikte Milâs'ta Alay gazinosunda Satın Alma komisyonuna müracaatları. 1 6 11 16 (3973)

Bornoa askerî satın alma komisyonundan:
1 — Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 9600kilo makarnaya gününde istekli çık madığından 10 gün temdidile ihalesi 14/11/938 pazartesi günü saat 16 da yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 2208 lira olup ilk teminatı 166 liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülür.
4 — İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatinde teminatlarıyla birlikte Bornoada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4076

Bornoa askerî satın alma komisyonundan:
1 — Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 3900 kilo şehriyeye gününde istekli çık madığından 10 gün temdidile ihalesi 14/11/938 pazartesi günü saat 16,5 da yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 897 lira olup ilk teminatı 67 liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
4 — İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarıyla birlikte Bornoada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4077

Bornoa askerî satın alma komisyonundan:
1 — Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 13300 kilo kuru sovana gününde istekli çık madığından 10 gün temdidile ihalesi 12-11-938 cumartesi günü saat onda yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 998 lira olup ilk teminatı 75 liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
4 — İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarıyla birlikte Bornoada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4078

Bornoa askerî satın alma komisyonundan:
1 — Tümen birliklerinin ihtiyacı olup açık eksiltme suretile münakasada bulunan 25700 kilo bulgurun beher kilosuna istekli tarafından teklif edilen 13 kuruş fiat komisyonca pahalı görülmüş olmakla 10 gün temdidile ihalesi 12/11/938 cumartesi günü saat dokuzda yapılacaktır.
2 — Umum tahmin tutarı 2662 lira olup ilk teminatı 200 liradır.
3 — Şartnamesi her gün komisyonunda görülebilir.
4 — İsteklilerin yukarıda bildirilen gün ve saatte teminatlarıyla birlikte Bornoada askerî satın alma komisyonuna gelmeleri ilân olunur. 4079

Bornoa Ziraat Mektebi Müdür- lüğünden:

Mektebimiz için amel ve nazari bilgisi olan bir tütüncü ustasına ihtiyacımız vardır. Talip olanların evrakile mektep müdürlüğüne müracaatları. 4059

Izmir Belediyesi İlanları

1 — Atatürk-muhterem anaların Karşıyakadaki mezarı, başmühendislikten 50 kuruş bedel mukabilinde tedarik edilecek proje keşif ve şartnamesi veçhile tanzim edilecektir. Keşif bedeli 9989 lira 51 kuruştur. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 749 lira 25 kuruş teminat makbuzıyla encümen gelirler.

2 — Halil Rifat paşa caddesinin bahribaba park üstünde ve Demir- demağ caddesi önünde mevcut muhafaza duvarının park tarafına alınması ve yolun esas surette tamiri başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 760 liradır. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 57 liralık teminat makbuzıyla encümen gelirler.

3 — Dr. Hüsnü caddesinin Fevzi paşa bulvarından itibaren mimar Kemaladdin caddesine kadar olan döşemenin kesme ve adı taşlarla esaslı surette tamiri başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltme konulmuştur. Keşif bedeli 750 liradır. İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 56 lira 25 kuruşluk teminat makbuzıyla encümen gelirler.

4 — Basmanhane faikpaşa mahallesinin 1288 inci sokağında Karakapı caddesine kadar yapılacak 160 metre boyda kanalizasyon başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 890 lira dır İhalesi de 15-11-938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 66 lira 75 kuruşluk teminat makbuzıyla encümen gelirler.

5 — Başkâtiplikteki mali ve fenni şartnamesi veçhile iftayı için satın alınacak bir adet otopomp klavuzu kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur. Muhammen bedeli 5500 liradır. Muvakkat teminat miktarı da 412 lira 50 kuruştur. Kapalı zarfla ihalesi 18-11-938 Cuma günü saat 16 da belediye encümeninde yapılacaktır. İştirak edecekler 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektuplarını ihale tarihi olan 18-11-938 Cuma günü saat 15 e kadar encümen reisliğine vermelişler.

6 — Eşrefpaşa damlacık deresinde yapılmış olan kanalizasyonun sulardan korunması için orada mevcut çukurların doldurulacak imlâsı işi baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli bin liradır. İhalesi 15/11/938 salı günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 75 liralık teminat makbuzu ile encümen gelirler.

7 — Eşrefpaşa Damlacık deresinde yaptırılması istinad devralarının daha bir miktar yükseltilmesi işi baş mühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 1150 liradır. İhalesi 15/11/938 salı günü saat on altıdadır. İştirak edecekler 86 lira 25 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler. 26-1-8-11 3933

8 — İkiçemelik caddesinde 661 sayılı sokaktan itibaren yaptırılacak elli metre boyda kanalizasyon başmühendislikten tedarik edilecek keşif ve şartnamesi veçhile açık eksiltmeye konulmuştur. Keşif bedeli 436 liradır. İhalesi de 18/11/938 cuma günü saat 16 dadır. İştirak edecekler 32 lira 75 kuruşluk teminat makbuzuyla encümen gelirler. 4 8 11 15 (4002)

9 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 3420 lira bedeli muhammenli 15 inci adanın 684 metre murabbaındaki 3, 4, 5 ve 6/1 numaralı arsalarının satışı baş kâtiplikteki şartnamesi veçhile 15/11/938 salı günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 256 lira 50 kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

10 — Beher metre murabbaı 500 kuruştan 2821 lira 25 kuruş bedeli muhammenli 29 uncu adanın 564,25 metre murabbaındaki 11, 12, 17, 18 sayılı arsaların satışı baş

11 — Beher metre murabbaı 605 kuruştan 980 lira 10 kuruş bedeli muhammenli 14 üncü adanın 162 metre murabbaındaki 20 sayılı arsasının satışı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile 18/11/938 cuma günü saat on altıda açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler yetmiş üç lira yetmiş beş kuruşluk teminat makbuzu ile encümen gelirler.

12 — Belediye emlak ve akarında 1310 uncu sokakta «Müftü sokağı» 84 sayılı Kireç hanı başkâtiplikteki şartnamesi veçhile ve bir sene müddetle icara verilecektir. Açık artırma ile ihalesi 18/11/938 cuma günü saat on altıdadır, ve senelik icarının muhammen bedeli de bin bir liradır.

13 — İştirak edecekler yetmiş beş lira yirmi beş kuruşluk teminat makbuzu ile birlikte encümen gelirler. 2, 8, 11, 15 3982

14 — Beher metre murabbaı 800 kuruştan 2824 lira bedeli muhammenli yedinci adanın 353 metre murabbaındaki 10 ve 11 sayılı arsaların satışı baş kâtiplikteki şartnamesi veçhile 2.12.938 cuma günü saat 16 da açık artırma ile ihale edilecektir. İştirak edecekler 212 liralık teminat makbuzu ile encümen gelirler. 11-15-18-29 4083

15 — İzmir dördüncü icra memurluğundan:
Kilo Cinsi
9200 Zeytin danesi
Fiatı Yekün
Lira Kuruş Lira Kuruş
4 368

Hazine maliyenin Bitlisli Osman aleyhine açtığı ihtiyatlı haciz kararı üzerine yukarıda cins ve miktarı yazılı dokuz bin iki yüz kilo zeytin danesi Altın dağın Arapderesi mevkiinde ağaçları üzerinde 15/11/938 tarihine tesadif eden salı günü saat on dörtte açık artırma ile satılacaktır. Mahcuz yüzde yetmiş beşini bulmadığı surette ikinci artırması 16/11/938 çarşamba günü aynı mahalde ev aynı saatta yapılacaktır. İstekli olanlar o gün ve saatlerde mahallinde hazır bulunacak icra memuru ile münadisine müracaatları ilân olunur. 4084

Bulunmuş fotoğraf makinesi

Bir fotoğraf makinesi bulunmuştur. Sahibi her kim ise Kantar karakolu karşısında 7 numaralı mağazada Hüseyin Dinmeze müracaat etsinler. D. 3

FEHMI**Makina Tamirhanesi**

İşi söz verdiği günde teslim etmeyi prensip
edinen ve bununla iftihar eden
bir müessesedir

TELEFON : 3993

**Izmir : Kestane Pazarı Demirciler
No. 67 - 69**

Erkek kostüm kumaş

**Pardesülerinizi ve
bayanların kürk man-
to ve Buga Yaka kürk
lerini İBRAHİM KA
RAKAŞA bakmadan
geçmeyiniz.
Ođunpazarı No. 12**

Doktor**Bakteryolog****A. Kemal Tonay**

Bulağıcı, salgın hastalıklar
mütehassısı

(Verem ve saire)

Basmahane polis karakolu ya-
nında 251

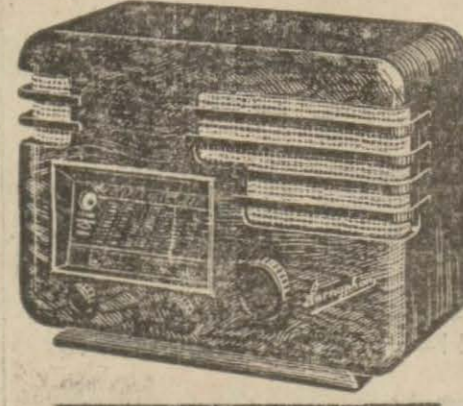
Telefon: 4115

Doktor**Demir Ali**

Avrupada tetkik seyahatinden
gelmiştir. Hastalarını her gün
muayenehanesinde kabul eder.

**RADYO Endüstrisinde BAŞI TUTAN iki Alman markası
HORNYPHON ve BRAUN**

- 1—Seste sadakat
- 2—6 ses ayarı
- 3—Kalın ve ince seste aynı berraklık
- 4—Sarfiyatta tasarruf sistemi (%30)
- 5—Munzam oparlör tertibatı
- 6—Gramofon için tertibat
- 7—Çift süratli ayar düğmesi
- 8—praziti kesen hususi toprak prizi
- 9—Yeni sistem termik sigorta
- 10—Işıklı ve isimli istasyon ayarı
- 11—Dört dilimli sihirli göz
- 12—13 metreten itibaren kısa dalga
- 13—Kısa dalgada yüksek randımanlı
anti feeding tertibatı
- 14—Motörlü tiplerde 10 otomatik
istasyon

**GARANTİLİ BİR RADYO
ÇÜNKÜ**

- 1 — Yedek aksami tama-
men mevcuttur.
- 2 — Mükemmel tamir atö-
yesi müşterilerin em-
rine amadedir.

Büyük bir sürpriz

1 nisan 1939 a kadar satılan 1939
modeli HORNYPHON ve BRAUN
radyoları sahiplerine büyük bir sür-
priz olmak üzere gayet zengin bir eş-
ya piyangosu tertib edilmiştir. 500 nu-
maraya isabet vaki olacaktır. Lira
1 ciye bir pırlanta platin kol saati 165
2 ciye 14 ayar altın ceb saati 100
3 ciye Perpetüüm P. S. otomatik
gramofon 55
4 ciye Perpetüüm P. S. 3 otomatik
gramofon 40
5 inciye Doksa marka altın 14 ayar
kadın kol saati 50
Bunlardan başka 495 numaraya
muhtelif hedeyeler

Umumi Vekili

Istanbul, Havuzlu Han

Rikardo Levi Müessesesi

Istanbul Umumi Acentası:

Türk Elektrik Tesisatı ve Ticaret İşleri Müessesesi

OSMAN ŞAKAR Galata mağazası : Bankalar caddesi, No. 47 Voyvoda
Han, Zemin kat.

Beyazıt mağazası : Üniversite caddesi No. 28

Kadıköy mağazası : Muvakkittane caddesi No. 33/2

Ankarada : S. ve N. Kardas**Vilayetlerde Satış Yerleri**

Izmirde	Panetti ve Pariente
Eskişehirde	İbrahim Ener
Bursada	Isak Şoef
Trabzonda	Hakkı Atmaca
Samsunda	Alâeddin Saatçi
Kırklarelinde	Fehmi Akay
Lüleburgazda	Ali Şefik Şimşek
Edremitde	Fereli M. Öner
Erzurumda	Neşet Solak
Konyada	Mumca kardeşler
Ereğlide	Atamer Kardeşler
Zonguldakta	M. A. Gürol

HORNYPHON ve BRAUN Radyoları bu sene daha yüksek, daha mükemmel ve
daha zarif modellerle piyasaya çıkmıştır.**HORNYPHON RADYOLARI**

1939 modellerinin fiyatları: L. Vade
Tipi Prinz: 8 lambaya muadil 4 L. 135 12 Ay
> Lord: 12 > > 5/6 L. 185 12 Ay
> Reks: 12 > > 5/6 L. 215 12 Ay

Motörlü otomatik
>Olympik: 16 lambaya muadil 8 L. 285 12 Ay
Motörlü otomatik

BRAUN RADYOLARI

6 Lambalı model Süper 165 12 Ay
6 > Model Süperlüks 195 12 Ay
6 > Üstte gramofonlu 250 12 Ay

PERPETÜÜN GRAMOFONLARI

Kendiliğinden 8 Plak değiştiren Elektrikli Gramofon Mobilyası

Muhtelif otomatik pickup modelleri

12 AY VERESİYE**Tariş
Şarapları**

Izmir incir ve üzüm tarım
satış kooperatifleri birliği
tarafından, geçen seneden-
beri yapılmakta olan nefis
şaraplar piyasada daima
daha fazla aranmaktadır,

Tariş şarapları şarapçı-
lık tekniğinin en modern
icaplarına göre ve sıhhi
şartlara tevfikan Tariş şa-
rap fabrikasında yapılmaktadır.

Bilhassa halk tarafından
sevilen Sek ve Dömisek
cinslerini tavsiye ederiz.
Şarap, sıhhat, neşe ve kuv
vet verir.

Her yerde açık ve kapalı olarak satılmaktadır. Ne-
şasetine rağmen fiatları ehvendir. 70 ve 150 santi-
litrelik şişelerde satılır,

Toptan ve perakende satış yeri: — Kemeraltı caddesi No. 71 Tariş
mağazası — İzmir Telg adresi: Tariş — İzmir Telefon: 4195

**Memleket hastanesi
başoperatörü
M. Nuri Arkan**

Adres: İkinci Beyler sokak
fırın karşısı.. Kabul saatları
3-7 kadar. Tele: muayene-
hane 312 ..Evi 2980

**Memleket hastanesi
dahiliye mütehassısı
Dr. Celâl Yarkın**

Muayenehane: İkinci Beyler
sokak No. 25. Telefonu:3956
Evi: Göztepe No.1018
Telefon: 2545

Kumbara biri

**TÜRKİYE
CUMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI**

Doktor**Arif Yurcu**

Merkez hastanesi
operatörü

Hastalarını saat 15 ten 19 za kadar
2 c/beyler sokak 78 N. muayeneha-
nesinde kabul eder. Tel.3393

**MERKEZ HASTANESİ
GÖZ MÜTEHASSISI****Doktor****Halid Baran**

2 inci beyler sokak, Hamam
Karşısında No. 45
Her gün 3 den 7 ye kadar
TELEFON: 3806

DAIMON FENERLERİ

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren

1938 Modeli

DAIMON

Fenerleri gelmiştir

İyi ışık almak için yalnız

DAIMON Pilleri

İLE

DAIMON Ampüllerini Kullanınız ve her yerde D A I M O N
markasına dikkat ediniz.Siz de **METALLUM "D,"** Lambalarını
alırsanızHem bol ışık almış olur, hem iktisad etmiş olur, hem lamba değiştirmek
ten kurtulur, hem de sarfiyatınızın eksildiğini ilk faturada görürsünüz.**METALLUM****Tevfik Baykent**

Elektrik - Telefon ve malzemesi deposu.
Siemens fabrikaları mümessili
Peştemalcılar 77 - 79 telefon 3332